

GÖDÖLLŐ VÁROS POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2024. december 12-én tartandó ülésére

Tárgy: Javaslát Gödöllő város 2023. évre vonatkozó környezeti állapotértékelésének elfogadására

Előterjesztő: Dr. Gémesi György polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. tv. 46.§ (1) bekezdésének e) pontja kötelező jelleggel előírja a települési önkormányzatok számára, hogy a környezet állapotát illetékességi területükön elemezzék, értékeljék és arról szükség szerint, de legalább évente tájékoztassák a lakosságot. A környezeti állapot értékelés tartalmi elemeire nézve a törvény nem tartalmaz rendelkezést és más jogszabály sem írja elő, hogy az értékelést milyen szempontok szerint kell elvégezni.

2024. évben a 2023. évi környezeti állapot értékelését kell elvégeznie az Önkormányzatnak. A szakértői értékelést a WENFIS Mérnöki Iroda Kft. végezte el. A szakértői anyag az előterjesztés melléklete.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a környezeti állapotra vonatkozó szakértői jelentés áttanulmányozása után az alábbi határozati javaslatot támogatni szíveskedjenek.

Gödöllő, 2024. december „06” „,


Dr. Gémesi György
polgármester

H a t á r o z a t i j a v a s l a t

A Képviselő-testületet a határozat mellékleteként elfogadja Gödöllő város 2023. évre vonatkozó környezeti állapot értékelését

Határidő: a 2023. évi környezeti állapot értékelés közzétételére azonnal.

Felelős: Dr. Gémesi György polgármester



Gödöllő Város

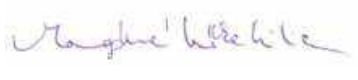
Környezeti Állapotértékelése a 2023. évre vonatkozóan



<i>Dokumentum készítője:</i>	<i>Készítés dátuma:</i>	<i>Dokumentum azonosítója:</i>
WENFIS Mérnök Iroda Kft. 2100 Gödöllő, Antalhegyi út 55. www.wenfis.hu info@wenfis.hu +36 (20) 6690090	2024. október 31.	WENFIS-2024/00723

ALÁÍRÓLAP

A dokumentációt készítette:

Feladat	Név	Titulus/végzettség	Aláírás
Jóváhagyta	Mészáros Szabolcs	környezetgazdálkodási agrármérnök, ügyvezető, WENFIS Mérnök Iroda Kft.	
Ellenőrizte	Németh Balázs	okleveles környezetmérnök, környezetvédelmi szakértő	
Szakértő	Magóné Szőke Szilvia	okleveles agrármérnök, környezetvédelmi szakértő	
Szakértő	Szalisznyó Ferenc	környezetvédelmi tanácsadó	
Szakértő	Jakab Júlia	környezetvédelmi tanácsadó, településüzemeltetési szakmérnök	

TARTALOMJEGYZÉK

1	Bevezetés.....	5
2	Végrehajtott intézkedések bemutatása	5
2.2	Felszíni vizek.....	5
	Az Úrréti tó vízminőségének ellenőrzése	5
2.1.	Felszín alatti vizek	7
2.2.1.	Gödöllői vízbázisok védőidomainak és védőterületeinek kijelölése	7
2.2.2	A Gödöllői vízbázisból származó ivóvíz minősége.....	9
2.2.3.	Vízvédelmet érintő események Gödöllő területén 2023-ban	11
2.3	Levegő minősége.....	12
2.4	Hulladékgazdálkodás	14
2.5	Szennyvíz és csatornázottság.....	17
2.5.2	Csatornázottság.....	17
2.5.3	Szennyvíz kezelés.....	18
2.5.4	Szennyvíztelep monitoring kútjai	20
2.6	Zaj- és rezgésvédelem.....	21
2.7	Élővilág.....	22
2.7.2	Zöldterületek, zöldfelületek	22
2.7.3	A Rákos-patak revitalizációja	22
3	A városi környezet fenntartható tervezésének és üzemeltetésének értékelése	23
3.2	A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. által a 2023. évben ellátott feladatok	23
3.2.2	Zöldterületek fenntartása és üzemeltetése	23
3.2.2.1	Gyepfenntartás és fűvágás.....	23
3.2.2.2	Növényültetés	23
3.2.2.3	Köztéri faállomány fenntartása, ápolása, fenntartása	24
3.2.2.4	Köztéri eszközök és játszótéri berendezések karbantartása	24
3.2.2.5	Köztéri berendezések és játszótéri eszközök kiépítése	24
3.2.2.6	Növényápolási munkák	24
3.2.2.7	Gyepmesteri tevékenység	25
3.2.3	Közterületek fenntartása és üzemeltetése	25
3.2.3.1	Közterületek takarítása	25
3.2.3.2	Zárt csapadékvíz elvezető csatornák üzemeltetése és fenntartása.....	26

3.2.3.3	Nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása.....	26
3.2.3.4	Téli útüzemeltetés.....	26
3.2.3.5	Élővizek tisztántartása és környékének kaszálása	26
3.2.3.6	Aszfaltburkolatú utak tisztántartása.....	27
3.2.3.7	Forgalomtechnikai és közlekedésbiztonsági eszközök üzemeltetése és fenntartása.....	27
3.2.4	Egyéb munkálatok a városi környezet érdekében.....	27
3.3	Kerékpárosbarát Város.....	28
3.4	Energiahatékonyság	28
3.5	Rendezvények, civil szervezetek tevékenysége	29
4	Gödöllői Önkormányzat rendeletei, Klímavédelmi stratégiája	29
5	Havária-események	31
6	Gödöllő Város környezetvédelmi programja és környezeti politikája.....	31
7	Összefoglalás.....	33

1 Bevezetés

Az 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól előírja valamennyi érintett feladatait. A Törvényben foglaltaknak megfelelően az Önkormányzatok a környezet védelmének érdekében a következő fontosabb feladatok ellátásáért felelnek a Kvt. 46. § (1) alapján:

- Biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását, ellátja a hatáskörébe utalt hatósági feladatokat;
- Önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá;
- A környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz;
- Együttműködik a környezetvédelmi feladatot ellátó egyéb hatóságokkal, más önkormányzatokkal, egyesületekkel;
- Elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot;
- A fejlesztési feladatok során érvényesíti a környezetvédelem követelményeit, elősegíti a környezeti állapot javítását.

Gödöllő Város Önkormányzata a WENFIS Mérnök Iroda Kft.-t bízta meg a 2023. évre vonatkozó környezeti állapotértékelés elkészítésével. Az értékelés tartalmazza a város környezeti értékeinek ellenőrzésével, fenntartásával, megőrzésével kapcsolatban elvégzett feladatok leírását, egyes esetekben megfontolásra alkalmas ajánlásokkal kiegészítve.

2 Végrehajtott intézkedések bemutatása

2.2 Felszíni vizek

Az Úrréti tó vízminőségének ellenőrzése

Az Úrréti tó üzemeltetési szabályzata alapján a víz minőségét rendszeresen ellenőrizni kell. Az Önkormányzat ezt két mintavételi pontban (Akácfa utcai átereszt és a Rét utcai tiltós műtárgy) végeztette el a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Vízélettani és Ökotoxikológiai Laboratóriumával.

2023-ban 3 alkalommal került sor a mintavételezésre:

- 2023.06.14.
- 2023.08.02.
- 2023.10.11.

A mért adatokat az 1. táblázat tartalmazza. A vízvizsgálati jegyzőkönyvek benyújtásra kerültek a Vízügyi hatósághoz.

Minta sor-száma	1393/23	1394/23	1397/23	1398/23	1414/23.	1415/23.	Víz-minőségi határérték (E kategória)
Mintavétel dátuma	2023.06.14.		2023.08.02.		2023.10.11.		
Mintavételi hely neve	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai tiltós műtárgy	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai tiltós műtárgy	Úrréti tó, Akácfa utcai áteresz	Úrréti tó, Rét utcai tiltós műtárgy	
fajlagos elektromos vezetőképesség* (µS/cm)	1307	1274	1218	1148	1094	968	<1000
pH érték*	7,6	7,68	8,07	8,14	7,61	7,88	6,0-9,0
oldott oxigén* (mg/l)	13,33	13,33	8,2	8,6	7,93	8,91	>6
Oxigén telítettség* (%)	114,3	108,8,5	101,3	105,7	82,1	92,6	60-130
hőmérséklet* (°C)	22,3	22,5	25,1	24,8	15,5	15,7	-
BOI ₅ (mg/l)	2,14	1.86	1,8	1,86	7,98	1,5	<4
ammónium-ion (mg/l)	0,01	0,2	0,26	0,08	0,08	0,04	<2
KOI _{CR} (mg/l)	34	30	39	36	36	50	<30
nitrit-ion (mg/l)	0,017	0,019	0,013	0,011	<0,05	<0,05	<0,06
nitrát-ion (mg/l)	<4	<4	<4	<4	<4	<4	<4
foszfát-ion (PO ₄ -P) (mg/l)	0,1 / 0,033	0,1 / 0,033	<0,1 / <0,033	<0,1 / <0,033	0,21 / 0,069	0,1 / 0,033	<0,2
a-klorofill (mg/m3)	11,4	16,5	14,2	17,8	104,2	21,9	<30

1. táblázat: Az Úrréti tó 2023-ban mért értékei a NÉBIH Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratóriuma által.

Az 1. táblázatban a 10/2010. (VIII.18.) VM rendelet 2. mellékletében előírt vízminőségi határértékektől eltérő adatok szürke háttérrel olvashatóak.

A tavaszi, nyári vizsgálatnál a mért paraméterek egyike sem jelzett halélettani problémát.

A 2022 év hasonló időszakával összehasonlítva nyáron megállapítható volt, hogy az A-klorofill mennyisége mintegy a fele volt most, mint a múltévben. Többek között ennek köszönhetően a KOICr értékek is jóval alacsonyabbak voltak, bár még így is elérték vagy meghaladták a referencia értéket. Az oldott oxigén tartalom kedvező volt mindkét mintavételi helyen. Az előző évekhez hasonlóan az árnyékosabb, iszaposabb Akácfa utcai áteresznél kisebb volt az oldott oxigén koncentrációja, de itt is meghaladta a 100%-os telítettségi szintet. A növényi tápanyagok szintje alacsony volt, mivel a hínárnövények felvették azokat. Az összes foszfor koncentrációja alacsony szinten volt.

2022. év augusztushoz hasonlóan most is a tó felszínének jelentős részét szülőhínár borította. A tündérrózsa állomány is jelentős volt. Ez igen jelentős szerves anyag tömeget jelent, amely vélhetően az iszaptól mobilizálódott növényi tápanyagoknak köszönhető. A hínárnövények árnyékoló hatása miatt az algásodás nyáron nem volt jelentős.

Az októberi eredmények kedvezőtlenebbek voltak. Az árnyékosabb, iszaposabb Akácfa utcai áteresznél a-klorofill mennyisége kiugróan magas volt és az oxigéntelítettség csak 82,1% volt, míg a másik, napos oldalon 92,6% a vízinövények aktivitása és a direkt napsugárzás következtében. A kiugróan magas a-klorofill érték mellett az Akácfa utcai áteresznél a foszfátion és a BOI is magasabb értéket mutatott, amelyek egyaránt arra utalnak, hogy a tó azon a részen, októberben eutrofikus volt, vagyis túlzottan gazdag tápanyagokban. Ez a túlzott tápanyagmennyiség algavirágzást okozhat, ami végül oxigénhiányhoz vezet, és káros hatással lehet a tó ökológiai egyensúlyára. A túlzott tápanyagszint olyan forrásokból származhat, mint a mezőgazdasági műtrágyák vagy szennyvíz, amely befolyik a tóba. Mivel csak az Akácfa utcai részen voltak érzékelhetőek a fent említett kiugró értékek, ezért előfordulhat, hogy a túlzott tápanyagszint illegális szennyvíz beengedésből származott.

A mért adatok alapján látható, hogy 2023-ban minden mérés alkalmával mért magas elektromos vezetőképesség és KOI értékek is magyarázhatóak a tó betöményedésével.

Összességében elmondható, hogy a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. A 2023-as évben a tó állapota a nyári időszakban javult, mert a nyár nem volt olyan száraz, mint előző évben és ezért egyik területe sem száradt ki. Ősszel azonban az előző évhez képest magas a-klorofil tartalom miatt, romlott az állapota és annak érdekében, hogy az eutrofizációja megálljon, további és rendszeres intézkedésekre van szükség, melyek meghatározásához hidrológus/limnológus szakértő véleményét javasolt kikérni.

2.1. Felszín alatti vizek

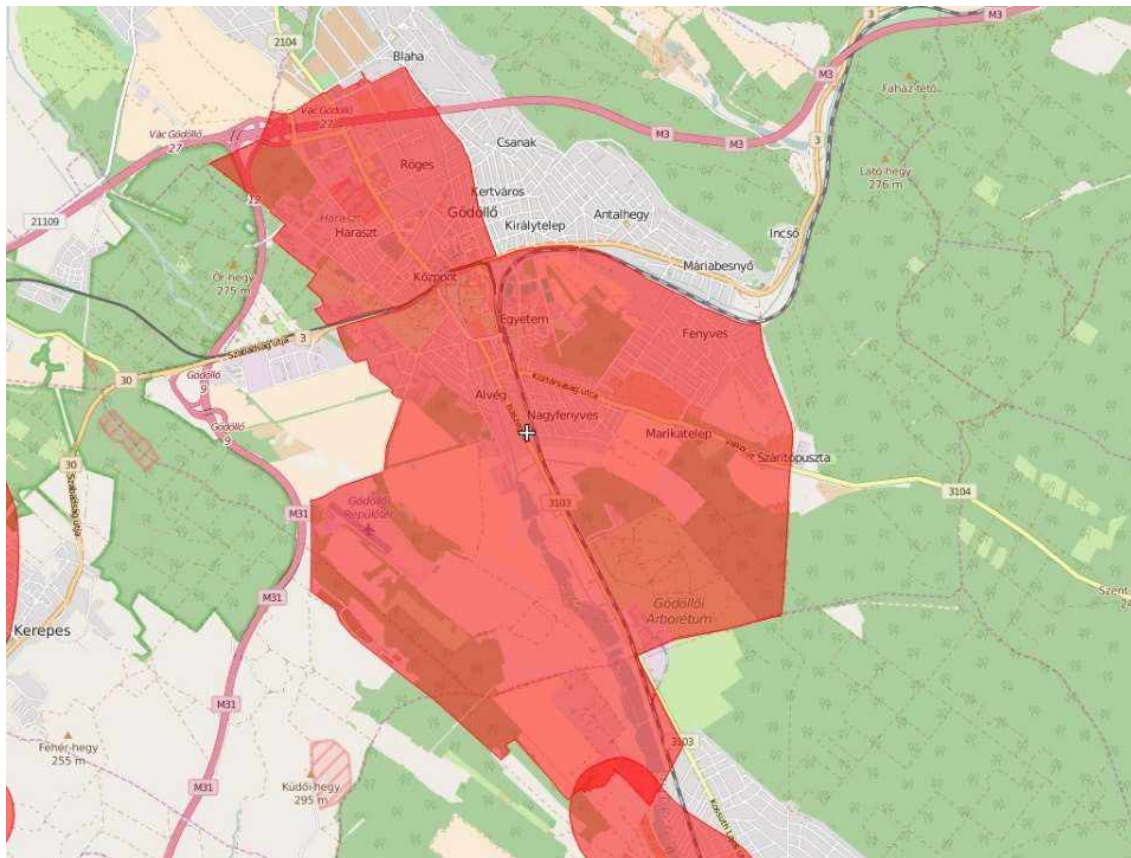
2.2.1. Gödöllői vízbázisok védőidomainak és védőterületeinek kijelölése

A 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján Gödöllő település a felszín alatti víz állapota szempontjából a fokozottan érzékeny területek közé tartozik, továbbá a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé.

A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság 2015-ben FKI-KHO: 843-3/2015. hivatkozási számon adta ki, majd FKI-KHO: 843-4/2015. hivatkozási számon egészítette ki a Gödöllői vízbázisok védőidomainak és védőterületeinek kijelöléséről szóló határozatát. A vízbázis-védőterület lehatárolásában változás 2023 folyamán nem történt. A határozat 2025. október 31. napjáig érvényes. A védőterület újraszámítása a jelenleg folyó kútfelújítási beruházás-sorozat lezárulta után fog megtörténni.

A vízbázison létesített felszín alatti víz megfigyelő rendszer: az Északi és Déli vízbázisok megfigyelésére 14 db monitoring kutat létesítettek. A vízjogi fennmaradási engedély száma: KTVF: 22819-7/2011., és a módosító: FKI-KHO: 4562-1/2016.

A kijelölt vízbázis területe az 1. ábrán látható.



1. ábra: Kijelölt vízbázis területe

Nagyon fontos szempont, hogy a kijelölt vízbázisok területén nem minden típusú tevékenységet lehet végezni. Ennek megfelelően a védőterületekre és védőidomok övezeteire vonatkozóan korlátozások kerültek megfogalmazásra. Tárgyi korlátozásokat a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet 5. számú melléklete tartalmazza.

A terület növényvédelmi tevékenységére általánosan a 2008. évi XLVI. törvény, a 89/2004. (V.15.) FVM rendelet, valamint a 43/2010. (IV.23.) FVM rendelet hatályos előírásai vonatkoznak.

GÖDÖLLŐ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 30/2018. (XII.14.) ÖNKORMÁNYZATI RENDELETE GÖDÖLLŐ VÁROS HELYI ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁRÓL

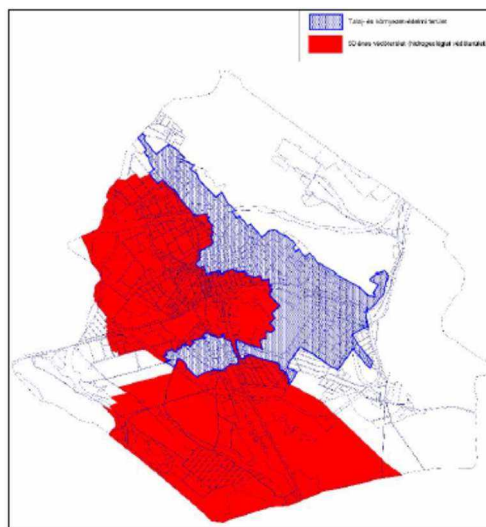
(az ezt módosító 21/2019. (XI. 22.), 2/2020. (II. 14.), 24/2020. (IX.25.) önkormányzati rendeletekkel egységes szerkezetbe foglalt szövege) alapján:

„a csatornázatlan területeken a szennyvízcsatorna bálózati megépítéséig, átmeneti közműpótló berendezésként, csak ellenőrizhetően kivitelezett, zárt szennyvíztározó medencék létesíthetők ellenőrzött szivárgásmentes kialakítással.”

„hidrogeológiai védőterületeken (ld. 2. ábra) és „Talaj- és környezetvédelmi területen” zárt szennyvíztároló új lakóegység, más szennyvíz keletkezését eredményező húzamos emberi tartózkodásra alkalmas építmény, rendeltetési egység – falusias lakóterület, üdülőterület és általános mezőgazdasági terület kivételével – ideiglenesen sem létesíthető, meglévő szennyvíztároló új lakóegység, más szennyvíz keletkezését eredményező húzamos emberi tartózkodásra alkalmas építmény, rendeltetési egység létesítése esetén nem vehető figyelembe.”

„Szennyvízcsatorna hiányában a szennyvíz ártalmatlanítása és a tisztított szennyvizek szikkasztása csak hidrogeológiai védőterület és „Talaj- és környezetvédelmi terület” által nem érintett külterületeken, hatóságilag engedélyezett, korszerű és szakszerű szennyvíztisztító kisberendezéssel megengedett, azon telkekre esetében, amelyek vezetékes vízellátással rendelkeznek, vagy területükön hatósági engedéllyel rendelkező kút létesült. Ahol a tisztított szennyvizek szikkasztása nem megengedett, ott átmenetileg – a szennyvízcsatornával történő elvezetésig – zárt szennyvíztároló vagy azazal egyenértékű engedélyezett műszaki megoldás létesíthető”

„Lakó- és egyes terület építési övezeteiben a helyi közutakat teljes közművesítettséggel kell kialakítani.”



2. ábra: A hidrogeológiai védőterület (piros színnel) és a „Talajvédelmi és környezetvédelmi terület” (kék színnel), ahol zárt szennyvíztároló nem helyezhető el

2.2.2 A Gödöllői vízbázisból származó ivóvíz minősége

Gödöllő területén 3 elkülöníthető vízbázis található, az Északi, Déli és Keleti. A keleti vízbázis kutjai üzemben kívül vannak, azok beüzemelése csak a későbbiekben tervezett víztisztító megépítését követően várható.

A DMRV Zrt. által szolgáltatott víz jó minőségű ivóvíz, megfelel az ivóvízminőségre vonatkozó magyar és EU jogszabályok előírásainak. Az ivóvíz tartalmazza mindazokat az anyagokat [ásványi sók, mikroelemek, stb.], melyek az emberi szervezet működéséhez, fenntartásához feltétlenül szükségesek, és nem tartalmaz olyan élettelen és élő anyagokat, amelyek ártalmasak az emberi szervezet számára.

A vízminőség ellenőrzésre vonatkozó jogszabályok előírásai alapján a termelt és szolgáltatott ivóvízből elvégzett fizikai, kémiai, bakteriológiai biológiai és toxikológiai vizsgálatok során mintegy 100 komponens meghatározására kerül sor.

A vízminőség ellenőrző vizsgálatokat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság által akkreditált laboratóriumok végzik.

A DMRV Zrt által szolgáltatott ivóvíz minőségét a Társaság és az illetékes Vármegyei Kormányhivatalok Népegészségügyi Szakigazgatási Szervének laboratóriumaiban -egymástól függetlenül - rendszeresen ellenőrzik.

Az **ivóvíz fizikai vizsgálat**a szín, szag, íz, hőmérséklet meghatározását jelenti. A **kémiai vizsgálatok** során az ivóvízben lévő szerves és szervetlen összetevőket határozzák meg. A szervetlen alkotórészek között az élettani szempontból fontos ásványi sók (kalcium, magnézium-vegyületek, stb.), mikroelemek (vas, cink, réz, foszfor stb.) mellett nem kívánatos alkotórészek előfordulását is ellenőrzik. Ezek meghatározására szolgálnak a fémvizsgálatok (higany, ólom, kadmium, króm, stb.). Célzott peszticid vizsgálatokkal történik a növényvédőszer-maradékok kimutatása, olajszármazékok meghatározására pedig a benzol, PAH, klórozott szénhidrogén vizsgálatokat alkalmazzák.

Az ivóvízben lévő ammónium, nitrát, nitrit mennyiségének meghatározása elsősorban a csecsemőkben kialakuló methaemoglobinaemia (kékvérűség) megbetegedés kialakulásának megelőzése miatt fontos.

Bakteriológiai és biológiai vizsgáló módszerekkel lehet kimutatni az ivóvízben esetlegesen előforduló mikroszkópos élőlényeket (pl. algákat, gombákat, magasabb rendű szervezeteket), valamint meghatározni a vízminőséget bakteriológiai szempontok alapján (indexekkel: telepszám meghatározás, coliform-szám, E.coli-, Enterococcus szám)

A **toxikológia** vizsgálatok az ivóvízben lévő, emberi szervezetre káros anyagok kimutatására alkalmasak. Az ivóvíz szennyeződésének veszélye esetén (pl. árvíz, belvizes elöntések, műszaki hiba) a DMRV Zrt. vízminőség ellenőrző és műszaki egységei azonnali beavatkozással elhárítják az ivóvíz minőségét veszélyeztető üzemi vagy környezeti károkat, és helyreállítják a biztonságos ivóvíz szolgáltatást.

A termelt és szolgáltatott ivóvíz minőségének ellenőrzése során a szakemberek vízmintákat vesznek a vízbázisokon a termelő kutakból, a szivattyútelepeken, a víztároló medencék vizéből, a közegészségügyi hatóság által kijelölt hálózati pontokról és a fogyasztói csapokról.

A vízbázishoz tartozó termelő- és figyelőkutak mintavétele a tavalyi évben is a vízjogi engedélyekben foglaltak szerint megtörtént. A vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a fogyasztók felé szolgáltatott ivóvíz minősége megfelel az 5/2023. (I. 12.) az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről Korm. rendeletben meghatározott előírásoknak, határértékeknek.

A gödöllői vízbázison üzemelő kutakból **kitermelt ivóvíz mennyisége 2023-ban 2.533.205 m³**, ebből a város területén értékesített ivóvíz mennyisége 1.958.955 m³ volt. A város ivóvíz ellátása azonban nem kizárólag a gödöllői vízbázis kútjaiból kitermelt vízből biztosított, a településen értékesített víz nem az összes ivóvíz használatot mutatja!

2023-ban több városi ivóvízhálózati fejlesztést érintő vízjogi létesítési engedély került kiadásra a DMRV Zrt. koordinációjában, ezek a város területét és a közműves vízellátást érintik, de nem a város által finanszírozott beruházások. Ezek a fejlesztések az alábbiak voltak:

- Gödöllő, Mátyás király – Szőlő – Bethlen Gábor utca ivóvízvezeték rekonstrukció
- Gödöllő, Bajcsy – Szőlő utca ivóvízvezeték kiváltása

Gödöllő

Mintavétel dátuma	Mérték-egység	Határérték/ parametrikus érték	2022.08.29	2022.11.08	2023.01.30	2023.04.18
Település			Gödöllő	Gödöllő	Gödöllő	Gödöllő
Mintavételi hely			Szent Imre Kat. Óvoda, Kápolna köz 5., konyha, mosogató	DMRV ZRT., Sik S. u. 7., teakonyha	Petőfi Sándor Ált.Iskola, Munkácsy M. u. 1., konyha, mosogató	Damjanich J. Ált. Iskola, Batthyány L. u. 28-32., konyha, mosogató
Mintavételi hely típusa			fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap	fogyasztói csap
Összes aktív klór	mg/l	Nincs határérték	0,16	0,16	0,15	0,21
Szabad aktív klór	mg/l	Nincs határérték	<0,1	<0,1	0,11	0,14
Kötött aktív klór	mg/l	3	0,16	0,16	<0,1	<0,1
Szín (436 nm)	1/m		<0,2	<0,2	<0,2	<0,2
Szag	Ball		0. (Szagtalan)	0. (Szagtalan)	0. (Szagtalan)	II. (Gyenge)
íz			nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás	nincs szokatlan változás
pH	-	6,5 -9,5	7,7	7,8	7,5	7,4
Fajlagos elektromos vezetőképesség 20 °C- on	µS/cm	2 500	540	544	547	539
Kloridion	mg/l	100	20	28	24	25
Permanganát-index (KOIps)	O2 mg/l	3,5	0,3	0,35	0,45	0,2
Nitrácion	mg/l	50	18,3	18,6	18,3	18,3
Nitrition	mg/l	0,1	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Ammónium-ion	mg/l	0,2	<0,02	<0,02	<0,02	<0,02
Vas	µg/l	200	<20	<20	<20	<20

3. ábra: Néhány vízminőséget jellemző paraméter mennyisége a gödöllői ivóvízben (<https://dmrv-zrt.hu/hu/vizminoseg>)

A fenti ábra is jól mutatja, hogy a mért értékek minden esetben határérték alatt maradtak, sőt meg sem közelítik azokat.

2.2.3. Vízvédelmet érintő események Gödöllő területén 2023-ban

A 2023. évben nem történt a szennyvíz összegyűjtő hálózat rendellenes működéséből származó szennyvízkifolyás, amely a felszíni vizek állapotát veszélyeztette volna.

A csapadékvíz elvezető árkok karbantartása a lakosság és a VÜSZI Nonprofit Kft. közös feladata **Gödöllő Város Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2015. (V. 14.)** önkormányzati rendelete és az ezt módosító 24/2015. (X.16.) önkormányzati rendelettel módosított egységes szerkezetbe foglalt „a közterületek és az egyes, nem közterületnek minősülő ingatlanok tisztántartásáról, állagának megővítéséről” (továbbiakban Rendelet) jogi szabályozása alapján.

A Rendelet 4 §-a alapján nyitott árkokat és az ezekhez tartozó átereszeket – hasonlóan a járdákhoz – annak az ingatlantulajdonosnak a feladata rendben tartani, akinek az ingatlana előtt található. A karbantartás vonatkozik az átereszek hulladék-mentesítésére, a nem burkolt árkok esetében a fű nyírására és az átereszek tisztántartására is. Ha a csapadékvíz elvezető és szikkasztó árkokkal olyan probléma adódik, amelynek megoldásához speciális berendezés vagy szakértelem szükséges, akkor az ingatlantulajdonosok segítséget kaphatnak a Rendelet 3 § (2) bekezdés c. pontja alapján a megbízott VÜSZI Nonprofit Kft.-től.

Az ingatlanon belül keletkezett csapadékvíz elvezetését és szikkasztását mindenkinek a saját telkén belül kell megoldani, a szennyvízhálózatra való rákötés tilos. A DMRV munkatársai időnként színezett füst szennyvízcsatornába való bevezetésével ellenőrzik ennek a szabálynak a betartását.

2023-ban készült el a Bajcsy körforgalom (csapadékvíz elvezető rendszerrel együtt) és az ÉKM beruházásában az M31-es autópálya új vízlevezető medre a Rákos-patak mellékágának rendezésével.

2.3 Levegő minősége

A Covid-19 járvány miatti veszélyhelyzet kialakulása után, a polgármesternek „a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény” felhatalmazást adott a helyi rendelet (Gödöllőn a közterületek és az egyes, nem közterületnek minősülő ingatlanok tisztántartásáról, állagának megóvásáról szóló 14/2015. (V. 14.) önkormányzati rendelet) módosítására. A módosítás értelmében Gödöllőn 2020-ban teljes tűzgyújtási tilalom lépett életbe. A veszélyhelyzet megszűntetését követően módosításra került az Országos Tűzvédelmi Szabályzat, mely szerint 2021. január 1-jétől az avarégetés országosan tilos!

Az avarégetés tiltásának betartására a hatóság nagy hangsúlyt fektet, a közterület-felügyelet munkatársai helyszíni bírsággént 5 000 Ft-tól 50 000 Ft-ig terjedő bírságot szabhatnak ki, ha pedig feljelentésre kerül a sor, akár 200 000 Ft-ra is büntethetik a szabályszegőket.

A kerti munkák során sokan szeretnének égetéssel megszabadulni az elszáradt növényi hulladéktól, erre azonban már nincs lehetőség. Levegővédelmi szempontból a zöldhulladék kezelését a keletkezés helyén történő komposztálással lehet legkedvezőbben elvégezni. Ennek előnye a szállítás elkerülése mellett az is, hogy a szerves anyag helyben marad, az érett komposzt talajjavítóként kijuttatható a keletkezés helyén, így nincs szükség mesterséges talajerő pótlásra.

Háztartási és egyéb hulladék (műanyag, műanyaggal bevont kábel, rongy, gumi stb.) égetése szigorúan tilos a szabadban és a tüzelőberendezésekben is! Az ilyen égetés során kiáramló szén-monoxid, nitrogén-oxidok, egyéb savas gázok és apró részecskék szív- és érrendszeri, valamint légúti megbetegedéseket okoznak, egyes esetekben rákkeltőek lehetnek, továbbá csökkentik a szervezet ellenálló képességét a fertőzésekkel szemben. A hulladékok háztartási égetése jogsértő, levegőtisztaság – védelmi bírsággal is sújtható, súlyosabb esetben pedig bűncselekménynek minősül.

A járási környezetvédelmi hatóság jár el első fokon:

- a legfeljebb 500 kWth névleges bemenő hőteljesítményű, háztartási és közintézmény tüzelőberendezés forrásával,
- az összesen 140 kWth-nál kisebb névleges bemenő hőteljesítményű, nem az a) pont szerinti kizárólag füstgázt kibocsátó tüzelőberendezés forrásával,
- az egy háztartásban élő személy(ek) mindennapi szükségleteinek kielégítésére, otthona fenntartására szolgáló tevékenység és az ahhoz használt berendezés forrásával,
- a nem gazdálkodó szervezet által végzett tevékenység okozta bűzterheléssel,
- a nem gazdálkodó szervezet által működtetett diffúz légszennyező forrással kapcsolatos levegőtisztaság-védelmi hatósági ügyekben.

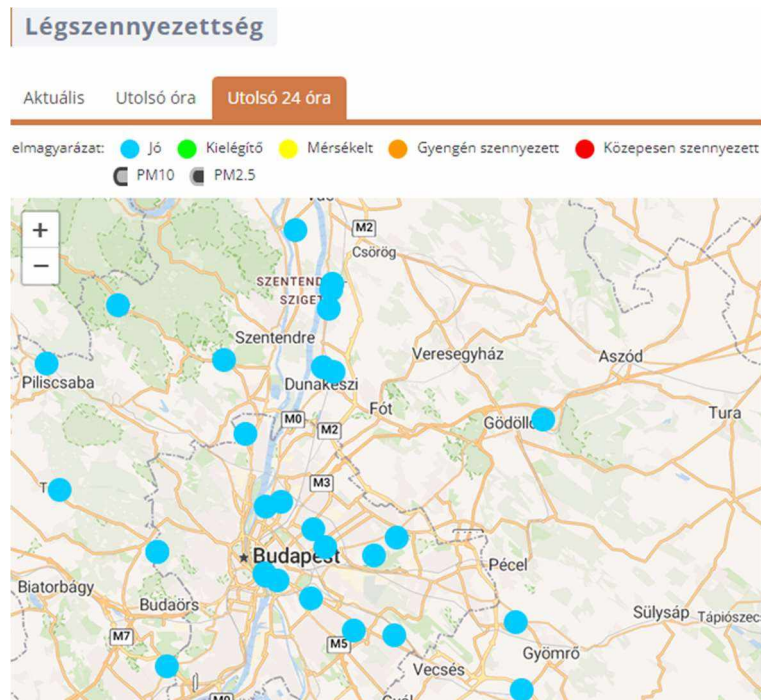
A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos bejelentéseket a Járási Hivatal közérdekű bejelentésként vizsgálja, a panaszokról és a közérdekű bejelentésekről szóló 2013. évi CLXV. törvény rendelkezései szerint. Abban az esetben, ha a bejelentés alaposnak bizonyul, az eljárást a Járási Hivatal hivatalból indítja meg.

A járási környezetvédelmi hatóság a levegővédelmi követelményt megsértő természetes és jogi személy, vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet részére, a jogsértő tevékenység megszüntetésére, illetve a mulasztás pótlására való kötelezéssel egyidejűleg, - ha jogszabály másként nem rendelkezik - levegőtisztaság- védelmi bírságot szab ki.

A hatóság a bírság kiszabása során:

- a mulasztás körülményeit,
- a kötelezettségszegés súlyosságát, és
- a kötelezettségszegés időtartamát és ismétlődését veszi figyelembe.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet, valamint a 8/2010. (III. 31.) KvVM rendelettel módosított 1. és 2. számú mellékletének figyelembevételével a vizsgált terület az „1. Budapest és környéke” légszennyezettségi agglomerációba tartozik, amely szerint a szálló por (PM₁₀) és a Nitrogén-dioxid azon terület, levegőterheltségi szintje meghaladja a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és tűréshatárt. Ezen szennyezők döntően a közlekedés és ipar kibocsátásából származnak.



4. ábra: Légszennyezettség egy őszi napon (www.metnet.hu)

A <https://legszenyezettség.met.hu/levegominoseg> oldalon tekinthető meg az ország aktuális légszennyezettsége, ahol egy legördülő menü segítségével lehet a különböző légszennyező komponensek között választani.

A szálló por koncentráció egészségre káros mértékben megnövekedhet a nem karbantartott földutak kiporzásának következtében is, ezért a beépített üdülőterületeken és a külterületeken a földutak és stabilizált utak állandó járhatósága, valamint a kiporzás megakadályozása érdekében a földutak folyamatos karbantartása elengedhetetlenül szükséges.

Gödöllő levegőminőségi részletes vizsgálata érdekében megfontolásra javasolható a Pest Váregyei Kormányhivatal által elvégeztethető levegőtisztasági mérés. A mérés díjmentes az önkormányzat

igénylése alapján, azonban a mérőbusznak megfelelő 3 fázisú, 16 A-es áramvételi lehetőség és illetéktelenektől elzárt terület biztosítása szükséges, melynek költségei a települést terhelik.

2.4 Hulladékgazdálkodás

2023. július 1-jével új hulladékgazdálkodási rendszer lépett életbe hazánkban, amiben a magyarországi települési hulladék begyűjtését, kezelését és számlázását a magyar állam által kiírt hulladékkoncessziós pályázaton 35 éves koncessziót elnyert MOL Nyrt. 100 százalékos tulajdonában lévő MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. végzi. A MOL vállalta, hogy az első 10 évben legalább 185 milliárd forint értékű beruházást valósít meg országszerte.

A 2023-as évben Gödöllőn is jelentős változások történtek a hulladékgazdálkodás terén, ugyanis, míg az év első felében a DTKH volt a közszolgáltató, a II. félévben az országos változások hatására már a VERTIKÁL Group Nyrt. alvállalkozójaként a Váci Hulladékgazdálkodási NKft. látta el az ezirányú közfeladatokat.

Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az addig megszokott formában működtek tovább az új rendszer életbe lépése után is. A hulladék gyűjtése és kihelyezése, továbbá a hulladék elszállításának időpontja és gyakorisága változatlan maradt, erről továbbra is a közszolgáltató által közzétett hulladék-naptárakból tájékozódhat a gödöllői lakosság is.

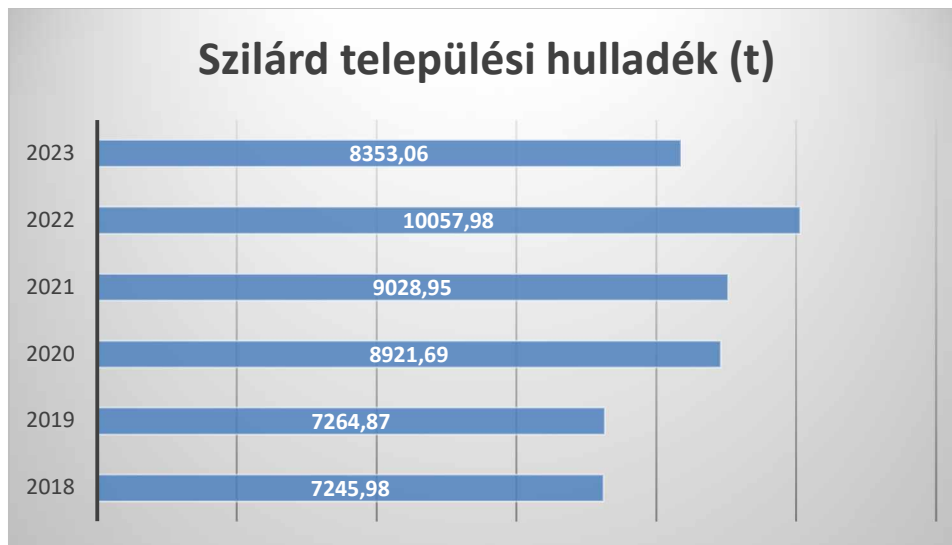
Ezen túlmenően az önkormányzatok által a hulladékgazdálkodással kapcsolatban alkotott rendeleteket a jövőben hatályon kívül kellett helyezni. Az önkormányzatok által eddig biztosított hulladékgazdálkodással kapcsolatos kedvezmények egy, az országgyűlés előtt lévő törvénymódosítás alapján megmaradhatnak az új rendszerben is, hacsak az adott önkormányzat nem vonja vissza ezeket, és jelenti be a változást. **Új kedvezmények bevezetésére vonatkozóan a jövőben nem lesz önkormányzati jogkör**, mivel a hulladékszolgáltatásra vonatkozó díjak miniszteri jogkörbe kerültek. Az önkormányzat azonban szociális alapon a jövőben is biztosíthat saját forrásai terhére hozzájárulást a saját településén lakók hulladékszolgáltatási költségeihez.

A VERTIKÁL Group Nyrt. ügyfélszolgálatot működtet több településen, köztük Gödöllőn is az ügyfélszolgálat elérhetősége és működési rendje az alábbi ábrán látható.

Ügyfélszolgálataink elérhetőségei:

cím	ügyfélfogadás	telefon	e-mail	honlap
VERTIKÁL Group Nyrt. 2100, Gödöllő, Dózsa György út 69.	H: 7.00 – 19.00 Cs: 8.00-16:00	28/561-200	ugyfelszolgalat.ek@vertikalgroup.hu	www.vertikalgroup.hu

Az elmúlt 6 év statisztikai adatai alapján elmondható, hogy amellet, hogy Gödöllő lakosságszáma nagyságrendileg változatlan maradt, a **kommunális hulladék** mennyisége fokozatosan nőtt 2022-ig, 2023-ban már csak **8.353.060 kg** volt, azaz kb. 1700 tonnával kevesebb, mint a 2022. évi mennyiség és a 2020-as mennyiséget sem érte el. Csak bizakodni lehet abban, hogy a 2024-es adatok stagnálást vagy újabb csökkenést fognak mutatni.

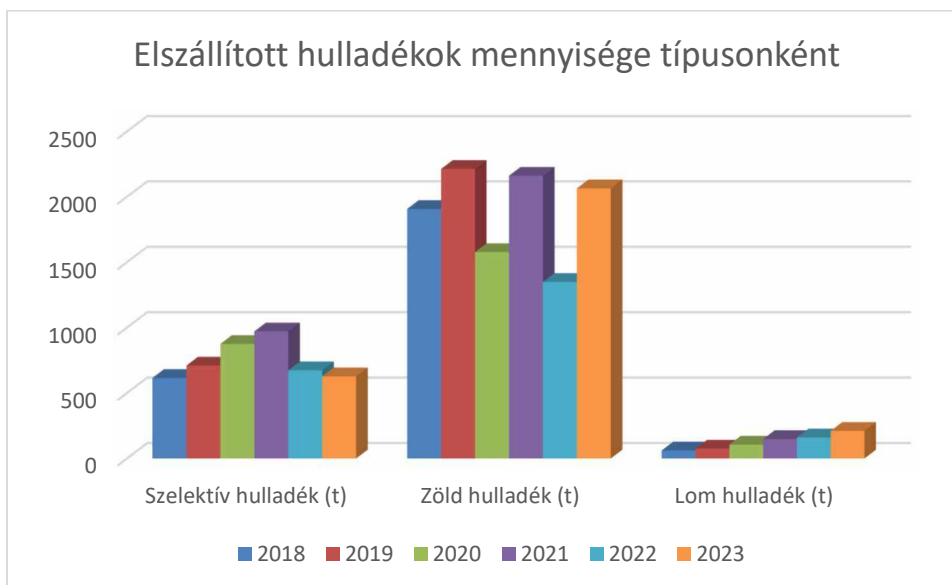


1. diagram – A szilárd települési hulladék mennyiségének változása 2018 és 2023 között

Ezzel párhuzamosan viszont az is megfigyelhető, hogy sajnos a szelektív hulladék mennyisége is csökkent, hasonlóan a kommunális hulladékhoz. Szintén 6 éves összevetést alkalmazva látható, hogy míg korábban dinamikusan emelkedett az összegyűjtött szelektív hulladék mennyisége, a 2023-as évben a háztartásokból összegyűjtött **szelektív hulladék** már csak **627.259 kg** volt, ami kb. 50 tonnával marad el a 2022-es begyűjtéstől (2. diagram). Ez az adat csak a házhoz menő zsákos gyűjtési rendszert foglalja magában. A szelektív hulladékgyűjtő szigetekről származó hulladékot nem településenként gyűjtik, hanem egy járatra több település konténereit fűzik fel, így pontos Gödöllői adatok nem állnak rendelkezésre ebben a vonatkozásban.

A szelektíven gyűjtött hulladékokat a közszolgáltató munkatársai tovább válogatják, hogy tiszta és értékes nyersanyagokat nyerjenek belőlük.

Az összegyűjtött **zöldhulladék** mennyisége **2023-ban 2.064.985 kg** volt, mely jelentős növekedést mutat a **2022-ben** begyűjtött **1.348.819 kg**-hoz képest, nagyságrendileg azonos a 2021-ben begyűjtött 2.161.230 kg mennyiséggel, amelyet a 2. diagram jól szemléltet.



2. diagram – Az elszállított hulladék mennyiségének változása típusonként 2018 és 2023 között

2023. január 1-jétől a zöldhulladék szállítását márciustól decemberig havi rendszerességgel végezte el az aktuális szolgáltató. A házhoz menő zöldhulladékgyűjtés keretében a levágott fűvet, a falevelet és egyéb lágyszárú növényeket, a szolgáltató által ingyenesen rendelkezésre bocsátott, július 1 után VERTIKAL emblémával ellátott, zöldhulladékgyűjtő zsákban helyezhették ki az ingatlan tulajdonosok. Ezen felül a maximum 70 cm hosszú, és 50 cm átmérőjű kötegekben összekötve szállítja el az ingatlan elől.

A kerti komposztálás egy átfogó és zöld megoldás, amellyel egyszerre több problémát lehet kezelni. A lehulló falevélből, fűnyesedékből, konyhai zöldhulladékból értékes tápanyag keletkezik komposztálás során, amiért a kerti növények hálásak lesznek. Az avarégetéssel járó szmog helyett tiszta levegő élvezhető, ezzel az egészséget is védeni lehet. Arról nem beszélve, hogy az égetés során keletkező szén-dioxid tovább gyorsítja a globális felmelegedést. Ha a kertben komposztál valaki, nem kell zöldhulladékos zsák vásárlásával bajlódnia, és az elszállítással kapcsolatos gondot is kiküszöbölheti. Ha komposztálóba kerül a konyhai zöldhulladék, a háztartási szemét mennyisége kb. egyharmadával kevesebb lesz, ezáltal az ökológiai lábnyom tovább csökken. Bár arra biztatunk mindenkit, hogy ha teheti, komposztáljon otthon, vagy hagyja a lehullott avar a kertben, előfordulhat olyan helyzet, amikor ez nem megoldható. Ebben az esetben a Diverzitás Alapítvány közösségi komposztálóját ajánljuk, amely az egyetem területén, a MATE Agroökológia Kert bejárata előtt található. Konyhai és kerti zöldhulladékot is várnak, a komposztot pedig bio zöldségek termesztéséhez használják fel. Fontos, hogy nagyobb mennyiségű falevelet, fűnyesedéket zsákokban tegyünk a komposztáló keret mellé, csere zsákot találunk kiakasztva.

A Zöld Híd komposztáló telepe, mely a hulladékgazdálkodási rendszer része, folyamatosan üzemel.

A házhoz menő lomhulladék gyűjtési rendszere 2018-tól lépett életbe. Korábban meghatározott időszakokban egy-egy területen minden háztartásból elszállították a lomhulladékot, melyet az adott időpontra ki kellett helyezni az ingatlan elé. Az új rendszerben viszont már nincs kijelölt nap, hanem az egész év rendelkezésre áll 2 alkalommal, (társasházak esetén évente 1 alkalommal), amikor közvetlen házhoz jön a lomhulladék begyűjtés, de csak akkor, ha a tulajdonos ezt megigényli. A korábbi időszakokban jellemző kellemetlen, szemetes utcakép lomtalanítás idején ugyan megszűnt, de a lomtalanítás során begyűjtött hulladékmennyiség a többszörösére emelkedett. A 2023. évben a lomhulladék gyűjtése a lakossági igénybejelentések alapján valósult meg.

A „Zöld Híd B.I.G.G.” NKft. az általa átvett hulladékokat egységes rendszerben kezeli, amely rendszer az egyes létesítményeivel képes a települési hulladék teljes vertikumának kezelésére. A kezelés során megvalósul az előkezelés, az újrahasznosítható anyagok szelektálása, valamint a lerakásra kerülő szerves anyagok csökkentése is. A lerakásra kerülő kommunális hulladék szervesanyag tartalmának csökkenését mechanikai-biológiai kezeléssel érik el.

A „Zöld Híd B.I.G.G.” NKft. külön oktatási referenst alkalmaz, akinek feladata az iskolás csoportokkal megismertetni a hulladékkezelő létesítményt és tevékenységét, oktatások tartása, valamint a cég rendezvényeken- és szemléletformáló programokon való képviselése.

Fontos tudni, hogy hulladékot csak hulladékgazdálkodási engedéllyel rendelkező vállalkozónak szabad átadni; szabálysértésnek minősül, ha hulladékgazdálkodási engedéllyel nem rendelkező személynek vagy szervezetnek kerül átadásra. Az így átadott hulladék egy része néhány napon belül az erdő szélén végzi. Az illegálisan lerakott hulladék összegyűjtése és elszállítása éves szinten több millió forintba kerül a városnak, és rengeteg munkát jelent a VÜSZI munkatársainak, illetve azon civileknek, akiknek fontos a környezetük tisztasága és rendezettsége. 2023-ban 45.820 kg illegálisan lerakott hulladékot szállítottak el Gödöllő közterületeiről.

Szelektíven, a lakosok által biztosított átlátszó zsákokban, illetve az erre biztosított műanyag edényben gyűjthetők a műanyag hulladékok (palackok, flakonok, csomagoló fóliák), illetve a fémdobozok

(sörös, üdítő, konzerves); a különböző papírok (újság és karton), valamint a társított (kombinált) csomagolási hulladékok (tejes és gyümölcsleves dobozok).

Visszatérő probléma városban a hulladékgyűjtő edények nem megfelelő használata: a társasházak konténereibe gyakran tesznek nem kommunális hulladéknak minősülő anyagokat, pl. állati tetemet. Ez több okból jelent gondot: egyrészt a lakótelepen élők számára közegészségügyi veszélyt rejt, másrészt a hulladékszállítás és- kezelés díját ők fizetik, míg az így megtelt konténereket nem tudják használni. Emellett szintén probléma, hogy a szelektív hulladékgyűjtő edényekbe nem odavaló hulladékok is kerülnek.

A fenti problémák nem az ott élők tudatlansága, hanem mások felelőtlen magatartása miatt alakul ki. Ennek megakadályozására a szakemberek a lakossággal összefogva keresik a gyakorlati megoldást.

A Képviselő-testület Hulladékgazdálkodási Munkacsoportot hozott létre 2023 szeptemberében a hulladékgyűjtési- és szállítási, valamint az illegális hulladéklerakás problémáinak megoldására. A munkacsoport elindította azt a mintaprojektet a Szőlő utcában, aminek célja volt, hogy a lakótelepeken lévő hulladékgyűjtő edényeket csak az ott lakók tudják használni, megszűnjön a kukázás és rendezettebb legyen az edények környezete.

A Szőlő utcában bevezetett zárható hulladékgyűjtő edények tesztelése vegyes eredményekkel zárult. A zárható kukák célja az illegális hulladéklerakás visszaszorítása volt, mivel az ottani közterületeken gyakran jelent meg hulladék a gyűjtőedények körül. Az intézkedés azonban csak részben vált be, mivel a lezárt kukák környezetében továbbra is előfordul, hogy a lakók közterületre helyezik ki a szemetet, különösen ott, ahol a konténerek mellett nincs megfelelő felülyelet vagy kamerás megfigyelés.

A 2024-es év elején összeült a Hulladékgazdálkodási Munkacsoport, hogy tárgyalták a város hulladékgazdálkodási rendszerével kapcsolatos fejlesztéseket és változásokat. Az ülésen számos fontos döntés született, melyek közül kiemelkedik a szelektív gyűjtőszigetek új takarítási rendje, a zárható kuka program folytatása, valamint a lakossági kommunális és szelektív hulladék szállításával kapcsolatos kérdések megvitatása.

Az egyeztetések eredményeként a Hulladékgazdálkodásért felelős MOHU elismerte a Gödöllő önkormányzat és a szolgáltató Vertikal Group között kötött közszolgáltatási szerződés érvényességét. Ennek következtében a szelektív gyűjtőszigetek takarítása és rendbetétele a szolgáltató felelőssége lett. Az eddig végrehajtott munkák során 17 sziget került rendbe, beleértve a gyűjtőedények cseréjét is. Az új rendszer értelmében hetente történik a gyűjtőkonténerek ürítése és a szigetek takarítása.

2.5 Szennyvíz és csatornázottság

2.5.2 Csatornázottság

A gödöllői vízbázis geológiai-talajtani adottságok miatt érzékenynek minősül, így a vízvédelen szempontjából kiemelt jelentősége van a csatornázottság mértékének és állapotának. Gödöllő város belterülete szinte teljeskörű szennyvízgyűjtő csatornahálózattal rendelkezik.

Gödöllő városának csatornázottsági lefedettsége nagyjából teljes, különösen a belterületi részekben, ahol a háztartások túlnyomó többsége már csatlakozott a közcsonákára., mely a korábbi évtized nagyarányú fejlesztéseinek köszönhető.

Az új beépítési területeken folyamatosan dolgoznak a csatornázottság kiépítésén, azonban néhány külterületi és ritkábban lakott részen esetlegesen még előfordulhatnak nem csatornázott háztartások.

Az önkormányzat és a vízművek az európai uniós pályázatok segítségével is igyekeznek előteremteni a szükséges forrásokat a hálózat további bővítésére, felújítására és korszerűsítésére. Ezen fejlesztések egyik fő célja a helyi vízminőség védelme és a szennyvíz biztonságos kezelése, különösen a környező vízgyűjtő területek megóvása érdekében.

2.5.3 Szennyvíz kezelés

A szennyvizek döntő többségének összegyűjtése zárt csatornahálózaton történik, majd az összegyűjtött szennyvíz a DMRV Zrt. által üzemeltetett szennyvíztisztítóba kerül. 2023-ban **közcsonnával begyűjtött szennyvíz mennyisége 2.114.504 m³ volt.**

A tisztított szennyvíz minőségére vonatkozó követelményeket a vízjogi üzemeltetési engedély rögzíti. A tisztított szennyvizet a környezetvédelmi előírásoknak megfelelően vezetik ki a természetbe, biztosítva, hogy a kibocsátott víz ne károsítsa a helyi vízgyűjtő területeket.

Vizsgált komponens	Határérték	Mért érték	Mértékegység
Ph	6,5-9	8,0	-
Fajlagos vezetőképesség		1260	µS/cm
KOI _k	75	77	O ₂ mg/l
BOI ₅	25	10,4	mg/l
Ammónia-ammónium nitrogén		0,6	N mg/l
Nitrition		1,3	mg/l
Nitrátion		65	mg/l
Összes szerves nitrogén	20	15,9	N mg/l
Összes nitrogén	25	17,7	N mg/l
Összes foszfor	5	2,48	P mg/l
Összes oldott anyag		1070	mg/l
Összes lebegő anyag	50	42	mg/l
Összes oldott ásványi anyag		518	mg/l
Lebegő ásványi anyag		5	mg/l
SZOE (szerves oldószer extrakt)	5	2,24	mg/l

2. táblázat: A Gödöllői Szennyvíztisztító telepet elhagyó tisztított szennyvíz paraméterei 2024. 09. 09-én vett minta értékei

A fenti táblázatból látható, hogy a mért érték egy esetben (KOI_k) nem marad az előírt határértékek alatt, bár az adatok csak az adott időpillanatban vett mintára vonatkoznak, azok értéke jelen pillanatban már határérték alatti lehet.

A Dikromátos oxigénfogyasztás kis mértékben emelkedett értéke arra utal, hogy a szennyvízben sok az olyan szerves anyag, például élelmiszer-maradék, szennyvíziszap, olaj, zsír vagy más szennyezőanyag, amelyek oxidációja oxigént igényel. Ha a szennyvíz magas dikromátos oxigénfogyasztással bír, akkor a kezelés során több energiát, vegyszert vagy biológiai lebontást igényel.

Problémát jelent, ha a tisztított szennyvízben magas az összes foszfor és nitrogén szintje, ami környezeti problémákra utalhat, főként a következők miatt:

1. Eutrofizáció veszélye

- A magas foszfor- és nitrogéntartalmú szennyvíz kibocsátása a természetes vizekbe (folyókba, tavakba) eutrofizációt okozhat. Ez a jelenség akkor következik be, amikor a vízben lévő tápanyagok – főként foszfor és nitrogén – túltáplálják az algákat és vízi növényeket.
- Az eutrofizáció eredményeként az algák és vízinövények gyorsan elszaporodnak, majd a lebomlásuk során jelentős mennyiségű oxigént vonnak el a vízből. Ez oxigénhiányhoz vezet, ami károsítja a vízi életet, sőt halpusztuláshoz is vezethet.

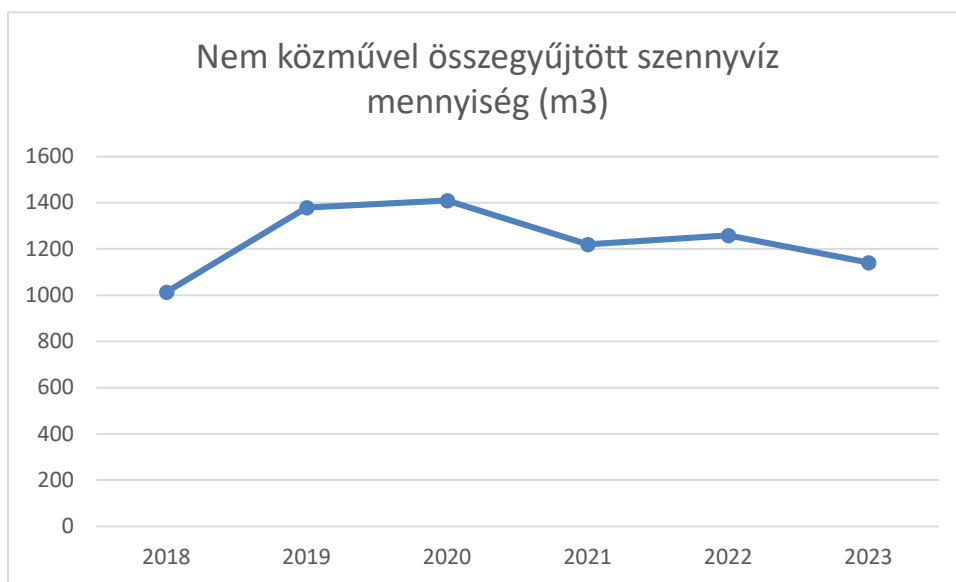
2. Alga- és cianobaktérium-burjánzás

- A foszfor és nitrogén a két fő tápanyag, amely az algák növekedését serkenti. A túlzott mennyiségük a vízben az algák és cianobaktériumok burjánzását eredményezheti. Ezek a baktériumok gyakran mérgezőek lehetnek, és az általuk kibocsátott toxinok veszélyeztethetik a vízi élővilágot és az emberek egészségét is (pl. a halakon vagy ivóvízen keresztül).

A szennyvíz magas lebegőanyag-tartalma rontja a víz minőségét és átlátszóságát, terheli a szennyvíztisztító rendszereket, és káros hatással lehet a vízi élővilágra. Az ilyen szennyvíz megfelelő kezelést igényel, például ülepítést, szűrést és speciális tisztítási technológiákat, hogy csökkentsék a környezetre gyakorolt negatív hatásokat.

Ahol nincs határérték, annál a komponensnél a hatás nem adott meg előírt maximális mértéket.

A **nem közművel összegyűjtött szennyvizek** (háztartási szennyvíz) begyűjtését Szepesi Zoltán Tibor egyéni vállalkozó végezte 2023-ban is a korábbi évekhez hasonlóan, a szennyvíztisztítóba tengelyen érkező szennyvíz mennyisége **1141 m³** volt. (2018-ban 1014 m³, 2019-ben 1379 m³, 2020-ban 1410 m³, 2021-ben 1220 m³, 2022-ben 1259 m³). Az adatokból látható, hogy az utolsó években nagyságrendi változás nem történt a tengelyen beszállított mennyiségben.



3. diagram – A nem közművel összegyűjtött szennyvíz mennyiségének változása 2018 és 2023 között

2.5.4 Szennyvíztelep monitoring kútjai

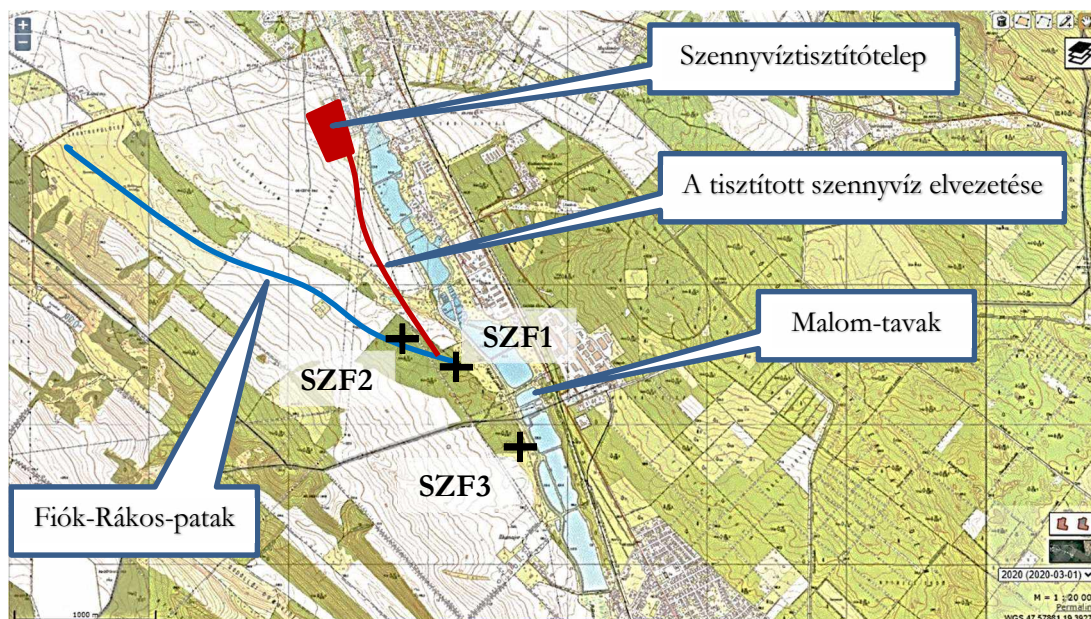
A korszerűsített városi szennyvíztisztító telep üzemeltetéséhez kapcsolódóan 3 db monitoring kút létesült. A monitoring kutak a tisztított szennyvíz bevezetési pontjaihoz igazítva kerültek kialakításra.

A 3 db figyelő kutat a DMRV Zrt. az FKI-KHO: 7442-11/2015. számú vízjogi üzemeltetési engedély alapján működteti (kiadmányozó: Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztálya). Célja, hogy a befogadóba (Fiók-Rákospatakba) bevezetett, és a földtani közegbe elszivárgó szennyvizek talajban történő kimutathatóságát érdemben vizsgálja.

Az **SzF1** jelű kút a tisztított szennyvíz bevezetési pontjától északi irányban ~10 méterre, az **SzF3** jelű kút délkeleti irányban 830 méterre a Rákospatak partján található. Az **SzF2** jelű kút a tisztított szennyvíz bebocsátási pontjától nyugat-északnyugati irányban a Kis-Rákospatak partján helyezkedik el (ld. az 5.sz. ábrán).

A talajvíz ellenőrző vizsgálatokat félévente végeztetik el akkreditált szervezettel. A vizsgálatokról évente monitoring jelentést kell készíteni és benyújtani a vízvédelmi hatóság részére. A vizsgált összetevők: általános vízkémiai paraméterek, TPH (összes alifás szénhidrogén), fémek és félfémek. A vizsgálati eredmények kiértékelése a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet 2.sz. mellékletében meghatározott „B” szennyezettségi határértékekhez viszonyítva történik.

A szennyvíztisztító telep és a monitoring kutak ellenőrzései alapján arra lehet következtetni, hogy a szennyvíztisztító telepnek nincs vagy nem jelentős a talajvizet szennyező hatása. A tisztított szennyvíz bevezetési pontja alatt található SzF3 jelű monitoring kútban kimutatott, határértéket meghaladó ammónium és arzén koncentráció egyéb okokra vezethető vissza: a környékbeli állattartó telepek, a nem megfelelő trágyaelhelyezés, valamint a csatornázottság hiányával összefüggő szennyvízszikkasztás. Ezért ezen kibocsátások mielőbbi megszüntetésére lenne szükség. Az arzéntartalom feltehetőleg természetes eredetű, a talajban lévő arzén mikrobiális tevékenységből fakadó remobilizációjának következménye, melyet a talajba kerülő ammónia által felgyorsított mikrobiális tevékenység fokozhat.



5. ábra: A 3 db monitoring kút és a tisztított szennyvíz elvezetése (forrás: mepar.hu)

Monitoring kút jele	EOV Y (m)	EOV X (m)	Magasság (mBf)
SZF1	674 067	246 841	185,98
SZF2	673 849	246 906	187,50
SZF3	674 603	246 210	181,46

2. táblázat: A szennyvíztelephez tartozó figyelőkutak adatai

2.6 Zaj- és rezgésvédelem

Gödöllő nem rendelkezik zaj-és rezgésvédelmi korlátozásokat tartalmazó rendelettel, így az országos érvényességű zajvédelmi rendeletek előírásai az irányadók.

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. melléklete szerinti, közlekedéstől származó, alábbi zajterhelési határértékek betartása szükséges a lakóterületeken (kisvárosias, falusias):

nappal (6-22 óra között) 65 dB,

éjjel (22-6 óra között): 55 dB.

Az 1. melléklete szerinti, üzemi és szabadidős zajforrások zajterhelési határértékei lakóterületen (kisvárosias, falusias):

nappal (6-22 óra között) 50 dB,

éjjel (22-6 óra között): 40 dB.

A 2.§ (4) bekezdése alapján: „a nem közterületen megtartott, a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló rendelet szerinti alkalmi rendezvény esetében e rendelet alkalmazása során:

- nappali időszakon a 6:00 és 23:00 közötti időszakot, éjjeli időszakon a 23:00 és 6:00 közötti időszakot kell érteni,
- a zajtól védendő valamennyi területen a zajterhelési határérték nappali időszakban 65 dB, éjjeli időszakban 55 dB”.

Gödöllő esetében az ipari és gazdasági létesítmények városfejlesztési tervezésnek megfelelően lakó és pihenőövezetektől viszonylag jól elkülönülnek. Az itt működő cégek viszonylag alacsony zajkibocsátásúak, ezért lakóingatlanok közelében nem jár számottevő zajterheléssel. A hatósághoz ilyen jellegű bejelentések az utóbbi években nem érkeztek. Jogszabály szerinti zajkibocsátási határérték megállapítására a 2023. évben több alkalommal sor került.

A város lakóövezeteit érő zajterhelés főként a közlekedésből származik, ott is elsősorban az M3 autópálya, a városon átmenő HÉV és a Budapest-Miskolc vasútvonalából származó forgalom zavarja a környéken élő lakosságot.

2.7 Élővilág

2.7.2 Zöldterületek, zöldfelületek

Gödöllő egyedi adottságokkal rendelkezik, a város 54 %-a zöldfelület, amelynek ápolására és megőrzésére jelentős gondot fordít az Önkormányzat.

„A városfejlesztésnek kiemelt feladata, hogy a meglévő zöldfelületeket megőrizze és továbbfejlessze. Nagyon szép tájképi adottság, amit meg kell őrizni! A várost tulajdonképpen egy erdőgyűrű veszi körül. A településrendezés feladata, hogy ezeket az erdőket úgy óvja a további beépítésektől, hogy ezek megmaradjanak mind tájképi elemi, mind ökológiai elemében. Ugyanakkor folyamatosan fejleszteni kell a zöldfelületek minőségét is. Egyedi adottsága Gödöllőnek a városon áthúzódó parkrendszer; azon dolgozunk, hogy ezek összekapcsolódjanak, átjárhatóak legyenek.

Nagy igény van rá, hogy a város területileg is fejlődjön. Ez azonban nem fenntartható fejlesztési modell. Inkább a belső területek sűrűsödésével fog fejlődni a város. A központban is nagyon sok olyan terület van, ami a korábbi mezőgazdasági művelésből maradt meg. Az lenne a természetes módja a fejlődésnek, ha ezek a területek beépülnének. Az azonban nagyon fontos, hogy megmaradjon az arany középút a város zöldövezeti jellegének megtartása érdekében.”

A leendő ITS, amelyet a Képviselő-testület döntése fog legitimálni, tovább erősíti a városi zöldgyűrű kialakításának szükségességét a kertvárosi életminőség megőrzése érdekében.

A zöldfelületek karbantartása a VÜSZI Nonprofit Kft. gondozására van bízva. A Kft. által 2023. évben végzett munkálatok részletes leírása a 3. fejezetben található.

A város kertészeti szakemberei nagy hangsúlyt fektetnek a faállomány ápolására, fenntartására és folyamatos pótlására. Ez nemcsak a kivágott egyedek pótlását jelenti, hanem új növények telepítését azokon a területeken is, ahol a koros faállománynak nincs elegendő utánpótlása.

2.7.3 A Rákospatak revitalizációja

Az elmúlt években elsődleges hangsúly az Alsópark rekonstrukcióján volt. Azonban a hosszabb távú környezetvédelmi stratégia részét képezte a Rákospatak komplex környezeti fejlesztése. Ez egyrészt a biodiverzitás javítása, másrészt az így létrejövő rekreációs terület szempontjából is igen pozitív terv. Az Önkormányzat 2017-ben a Gödöllő Integrált Településfejlesztési Stratégiájának (2015-2020) megfelelően vállalkozási szerződést kötött a Hidro-Consulting Kft.-vel a Rákospatak Gödöllő, alsóparki szakasza mederrendezési terveinek és a hozzá kapcsolódó „városi biodiverzitanösvény” létrehozásához szükséges tervek elkészítésére. Az engedélyezési tervek elkészültek, a projekt megvalósításához szükséges engedélyek megvannak.

A tervek 2019-ben közelebb kerültek a megvalósuláshoz, hiszen a Pest Megyei Önkormányzat a Rákospatak völgye Pest megyei szakaszára vonatkozó térségfejlesztési koncepció és stratégiai programban foglalt célok megvalósításának érdekében – az érintett településekkel (Szada, Gödöllő, Isaszeg, Pécel) konzorciumot alkotva – Pest megye Területfejlesztési Koncepciója 2014–2030 és Pest megye Területfejlesztési Programja 2014–2020 megvalósításához nyújtandó célzott pénzügyi támogatás felhasználásának feltételrendszeréről szóló 1517/2016. (IX. 23.) Korm. határozat alapján biztosítandó forrás terhére – Pest Megye Önkormányzata 22/2019. (04.26.) PMÖ határozata alapján – a pénzügyminiszterhez egyedi támogatási kérelmet nyújtott be. **A 2021-es év végén megszületett a döntés 544.186.537 Ft támogatás megítéléséről.**

A támogatási döntéssel érintett projektelemek célja, hogy a Rákospatak menti területek revitalizációja minél szélesebb körben megvalósuljon, és hosszabb távon a Rákos-völgy Pest megyei szakasza

a Dunakanyarhoz fokozatosan felzárkózó minőségű, ismertségű, rekreációs és turisztikai desztinációvá, ökoturisztikai folyosóvá váljon. A Gödöllői szakaszon biodiverzitás-tanösvény kialakítása is tervezett. A fejlesztés keretében megújulna, és látogathatóvá válna a város szívében, az Alsópark központi részén kialakult, korábban áthatolhatatlanul beerdősödött terület, amely megtisztítva, átláthatóvá téve, ugyanakkor a kialakult biodiverzitás minél teljesebb megtartásával és bemutatásával kapcsolódna be a meglévő közpark zöldfelületeibe. A részletes tervek megtalálhatóak a leendő ITS javaslati dokumentumban. https://www.godollo.hu/wp-content/uploads/2023/06/ITS_Javaslati_munkaanyag_velemenyezesre.pdf

3 A városi környezet fenntartható tervezésének és üzemeltetésének értékelése

3.2 A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. által a 2023. évben ellátott feladatok

3.2.2 Zöldterületek fenntartása és üzemeltetése

A VÜSZI Gödöllői Városüzemeltető és Szolgáltató Nonprofit Kiemelkedően Közhasznú Kft. (továbbiakban: társaság) a zöldterület fenntartási tevékenységének keretén belül a városi parkokat szinten tartotta. A városi közterületek - a közhasznú szerződésben rögzítetteknek megfelelően - gondozottak, tiszták, virágosak voltak. A Kft. parkrészele a 2023. évben az üzleti tervben és a park-fenntartási szerződésben meghatározott feladatait folyamatosan végezte és teljesítette az alábbi pontokban bemutatott módon.

3.2.2.1 Gyepfenntartás és fűvágás

Az alapfeladat terhére a város belterületein összesen 6.176.000 m² terület kaszálására, fűnyírására került sor, ebből intenzív terület 63.314 m² volt, mely esetében minden alkalommal gyűjtés is történt. A közintézmények közül a GIM ház, valamint a Napközis táborterületének fűnyírása, kaszálási feladatait a VÜSZI Nonprofit Kft. végezte a múlt év során, melynek kapcsán összesen 55.846 m² területen végeztek kaszálást. Kiemelt figyelmet fordított a belvárosi felületek fűnyírására, kaszálására, különösképp az Alsópark területére, melyeket több alkalommal alvállalkozón kívül, saját munkavállalók is nyírtak. A parkok, lakótelepek és játszóterek így 3.978.023 m² kaszált felületet tettek ki. Közút menti fűvágás összesen 1.560.007 m²-en történt meg, részben gyűjtve. 2023. végéig 513.556 m² allergén területkaszálását végezték el. A fent felsorolt területeken kívül, önkormányzati tulajdonú külterületeken és külterületi utak mentén az elmúlt évben, 594.611 m² felület kaszálását végezték el, mely magában a repülőtér melletti réteket foglalja a repülőtér melletti réteket.

3.2.2.2 Növényültetés

A városi közterületeken az 2023 évben 2865 db díszcserje és évelő növény került telepítésre. Három nagyobb volumenű növénytelepítést végeztek, így a kastély előtti területen alakítottak ki új növény-szigeteket, továbbá a Szőlő utcai körforgalom és környezetében történt jelentős növénytelepítés, valamint az Alsópark fősétány és kerékpárút közötti rész egy szakasza, ahol létre hoztak egy évelő és cserjeágyást. Az előbbieken kívül, több más helyszínen telepítettek új növényeket. A Kastély elé, valamint az új Szőlő utcai körforgalom növény-szigeteit öntöző rendszerrel is elláttak.

Alapfeladat keret terhére 117 db díszfa ültetése történt meg, valamint további 87 fa telepítésében működtek közre a város területein.

Májusban a virágtartók és egynyári virágágások beültetése lezajlott, mely során összesen 15.921 db egynyári növény került kiültetésre. Októberben a virágágásokba a város területén 14.554 db kétnyári növény kiültetésére került sor, valamint, a korábbi évekhez képest jóval több, 18.327 db virághagyma került elhelyezésre, mely tartalmazza a korábbi évben ültetett, majd felszedett hagymákat. A többlet, zömében az új Alsóparki élő felületen került kihelyezésre.

3.2.2.3 *Köztéri faállomány fenntartása, ápolása, fenntartása*

Folyamatosan végeztek faápolási munkákat Gödöllő területén. A balesetveszélyes, beteg, vagy száraz fák állapotuktól függően gallyazásra, illetve kivágásra kerültek. A lakosság felől is számos 8 bejelentést kapunk, melyeknek kivizsgálása, helyszíni szemléje után végeztük el a szakmailag indokolt ápolási munkákat. 2023. év végéig 1991 db fa kezelése történt meg külső vállalkozók bevonásával együtt. A 2022. évre jellemző, szokatlanul száraz időjárás, valamint a kártevők miatt tekintélyes mennyiségben száradtak ki fák városszerte, valamint 2023. augusztus 5-én hajnalban szélvihar okozott jelentős károkat, így a fenti mennyiségből 800 db kivágás, a többi esetben szárazgallyazás, ifjítás, fagyöngymentesítés és metszés történt. Az alvállalkozók a szerződésben rögzített feladatokat emelőkosaras autóval és alpin technika alkalmazásával végezték el.

3.2.2.4 *Köztéri eszközök és játszótéri berendezések karbantartása*

A 2023. évben is nagy hangsúlyt fektettek a játszótéri eszközök technikai állapotának ellenőrzésére, karbantartására, a rend és tisztaság visszaállítására. A közterületi játszótérek a homok ütéscsillapító felületek feltöltését, valamint azok kitakarítását elvégezték. Kiemelten foglalkoztak a játszótérek, parkok utcabútorainak felújításával, festésével. Sok pad került felújításra a Főtéren, Mária-kert területén. Az Alsóparkban kivágott fákból új rönkasztalokat, padokat helyeztünk ki a parkba. Felújításra került az Alsóparki játszótéren a labirintus, valamint az ütéscsillapító felület.

Felújításra került a főtéri szökőkút burkolata, valamint világítástechnikája.

A város területein megrongálódott utcabútorok, eszközök javítását folyamatosan végezték.

Heti rendszerességgel végezték a szökőkutak szükséges karbantartási munkáit alvállalkozó bevonásával.

3.2.2.5 *Köztéri berendezések és játszótéri eszközök kiépítése*

2023. évre a társaság eredeti tervében nem tervezett ilyen feladatot, mivel új eszközök – játszótéri eszközök és egyéb közterületi térbútorok többnyire az önkormányzattal kötött külön szerződés alapján kerülnek kihelyezésre. Ebben az évben a júniusi alapfeladat ellátási szerződés 2023 június 16-i módosításaként kerül e sorra 4 db kerékpártámasz kihelyezésére vonatkozó tétel, melynek teljesítése megtörtént.

3.2.2.6 *Növényápolási munkák*

NÖVÉNYVÉDELME

2023 évben 1077 db díszfa permetezése történt meg, fafajtól függően 3-4 alkalommal az év során. A három évvel ezelőtt injektál vadgesztenyefák újbóli injektálását elvégezték. Több helyszínen a burkolt felületek herbicides gyomirtása megtörtént, összesen 48.713 m² felületen, két alkalommal.

Augusztusban az egyényári ágyások növényvédelmét is elvégezték.

NÖVÉNYÁPOLÁS

A növényápolási feladatok ellátását a városi közparkokban folyamatosan végezték alvállalkozó bevonásával, valamint saját munkaerővel. A feladatok közül a legjelentősebb mértékben a gyommentesítési feladatok ellátására került sor 51.675 m² felületen, valamint sövénynyírásra 93.957 m² felületen, melyben a lakótelepek, parkok és játszóterek is szerepelnek a városközponton kívül. Tavasszal több helyen geotextíliával, valamint a faápolási munkák során keletkezett faaprítékkal fedték be a cserjés felületeket, ezzel segítve a talajnedvesség megőrzését. Az Alsópark területén jelentős mértékű területen elvégeztük az aljnövényzet tisztítását.

ÖNTÖZÉS, TÁPANYAG UTÁNPÓTLÁS

Az elmúlt évben az öntözésre, valamint a rendszeres tápoldatozásra összesen 3264 munkaórát fordítottak. Az egyényári virágágyakba kihelyezett növények heti gyakorisággal kaptak tápoldatot a folyamatos fejlődés érdekében. Az egyényári és kétnyári virágkiültetés alkalmával Osmocote műtrágya került kijuttatásra az ágyásokba.

3.2.2.7 Gyepmesteri tevékenység

Az eb rendészeti tevékenységet 3 fő saját alkalmazott látta el, biztosítva a közterületi befogást és telepi állatgondozást. Az állati tetemek begyűjtését alvállalkozó bevonásával látták el. Az összesen 33 db kennel és kifutóval ellátott gyepmesteri telep üzemeltetésével kapcsolatosan pontos adatokat a napi szinten vezetett Napló tartalmazza. Éves szinten az átlagos kutyaszám 2023-ban: 35 darab volt annak ellenére, hogy az év során 71 kutyát adtak új gazdához.

Az önkormányzati rendelet alapján 14 500 eFt költségvetési kerete mellett nettó 783 eFt bevétel képződött a közterületi ebrendészeti tevékenységből, mely még kiegészült a természetbeni adományok mellett 58 eFt pénzbeli adomány bevétellel.

Ennek ellenére minden igyekezetünk mellett a telep működése jelentős veszteség mellett volt biztosítható.

3.2.3 Közterületek fenntartása és üzemeltetése

3.2.3.1 Közterületek takarítása

A szerződésben meghatározott helyeken és gyakorisággal végezték 2023. évben a közterületek takarítását. Az intenzív területeken napi takarítást végeztek, míg a lakótelepek, játszóterek, parkok esetében a repülő szemét szedése heti, két heti gyakorisággal történt. Szokatlan mennyiségben halmozódott folyamatosan az illegálisan lerakott hulladék a város több pontján, különösen a szelektív szigetek környezetében, melyek felszámolása és elszállítása jelentős ráfordítást igényelt. Közterületről az első félévben 520 m³ lakossági szilárd hulladékot szállítottunk el, melyből több, mint 300 m³ illegálisan lerakott hulladék volt. A második félévtől az új hulladékszállítási rendszer bevezetésével jelentősen változtak a körülmények. A közterületek rágcslómentesítését, valamint a kihelyezett etető ládák ellenőrzését folyamatosan végezték, szerencsére nagyon kevés lakossági bejelentést kaptunk rágcslók észlelésével kapcsolatban.

3.2.3.2 Zárt csapadékvíz elvezető csatornák üzemeltetése és fenntartása

A keretösszeg a zárt csapadékvíz-csatorna átvizsgálását, szükség szerinti gépi tisztítását, a csatorna nyomvonalán található tisztítóaknak, víznyelőaknak ellenőrzését, javítását, az aknafedlapok és víznyelőfedőlapok, rácsos átereszek javítását, esetleges cseréjét és takarítását tartalmazza.

A víznyelők és rácsos átereszek kézi takarítását, esős időben a vízelvezető rendszer ellenőrzését, torlódások, dugulások megszüntetését, zárt csapadékvíz-elvezető rendszert érintő viharkár elhárítását végezték el. Turul utcában rácsos átereszt javítása történt meg. Kazinczy utcában a csapadékcatorna felújítása készült el, Szent János utcában, Mátyás király utcában, Bercsényi utcában és Török I. utcában víznyelőrácsok lettek javítva, Szabadság téren zárt csapadékvíz-elvezető rendszer javítására volt szükség.

3.2.3.3 Nyílt árkos csapadékvíz elvezető rendszer üzemeltetése és fenntartása

A csapadékvíz elvezetés a domborzati adottságok miatt különösen nagy gondot jelent és folyamatos karbantartást igényel. Az utak mentén levő burkolt árkok, átereszek takarítását ütemezetten végezték.

Továbbra is kiemelt feladat a régi földárkok takarítása, profilozása, a régi átereszek tisztítása.

A feladat keretében a burkolt árkok, földárkok takarítása, ülepítő, szikkasztó aknak takarítása, történt meg, mely főleg hordalék és szerves hulladék eltávolításából állt.

Szabadság úti kerékpárút mellett nyílt árokba átereszt elemek beépítését, valamint a burkolt árok javítását végezték el. Földárkok mélyítés, profilozást végeztünk a Kiss J., József A., Jókai M., Vörösmarty M., Babati, Blaháné, Klapka Gy. u. és Hős utcákban. Kiss J., Batthyány L., Dessewffy A., Nagyvárad és Szabó P. utcákban burkolt árok javítás történt. Arany János utcai folyóka átépítéséhez folyókaelemeket biztosítottak.

3.2.3.4 Téli útüzemeltetés

Gödöllő város közterületén 849.000 m²-en – helyi közutakon, az ingatlanokhoz nem csatlakozó burkolt járdákon, továbbá Gödöllő Város Önkormányzatának tulajdonát képző ingatlanok előtti területen – történik a téli csúszásmentesítés, a hó eltakarítása. A társaság fokozott figyelmet fordít a hajnali útellenőrzésekre, a páralecsapódások miatt szükséges csúszásmentesítésekre, szem előtt tartva a tömegközlekedési útvonalak mindenkorai járhatóságának biztosítását.

A Vüzi Kft. a feladatot folyamatosan, 24 órás készenléti ügyeletet biztosítva végezte 2023. január 1-jétől március 19-ig, illetve 2023. november 28-ától 2023. december 31-ig. Az ügyelet novemberi kezdete előtti napon már szükség volt kézi és gépi síkosság mentesítésre. A csúszásmentesítés részben környezetkímélő anyagok felhasználásával történt. Felhasznált szóróanyagok mennyisége 2023. évben: környezetbarát szóróanyag (CaCl granulátum, Útkáli Progress és zeolit) 36,2 t, útszóró só 131 t.

3.2.3.5 Élővizek tisztántartása és környékének kaszálása

A város területén lévő burkolt felületek megnövekedésével a lecsökkent összegyülekezési idő miatt a hirtelen lezúduló csapadék koncentrált elvezetése fontos feladat és ez csak a patakmedrek folyamatos kotrásával, a partfalak kaszálásával - mederben kinőtt fák, bokrok, cserjék irtásával - és mederburkolat javításával, karbantartásával érhető el. A kaszálási és növényzet eltávolítása alvállalkozó bevonásával június és október hónapban megtörtént.

Besnyő-patak Csetetekerti szakaszán, valamint a Rákos-patak Akácfa utca térségi, Rét utca térségi, Dögei árok térségi, Rigó utca M3 térségi szakaszain, Szőlő utca feletti, a Szőlő utcai híd alatti, valamint a Szőlő utca és Lumniczer utca közötti szakaszain kézi medertakarítási és növényzetirtási feladatok elvégzése történt, összesen 1215 m hosszon. Kazinczy úti hídnál Rákos-patak beszakadt mederburkolatának javítása készült el. A Rákos-patakban és Felsőmajori mellékágán eseti medertakarítási munkát végeztünk. Az Úrréti-tó zsilipjének takarítása, kisebb javítása elvégzésre került.

Az Úrréti-tavon az évi háromszori vízvizsgálatot elvégeztük. Rákos-patak Rigó utcai szakaszán a mederburkolat javítására volt szükség.

3.2.3.6 *Aszfaltburkolatú utak tisztántartása*

Az aszfalt utak minőségének megőrzése érdekében fontos feladat a preventív védekezés, a szegélyek melletti sárfelszedés és a vízelvezetés biztosítása.

Az év folyamán rendszeresen végezték az aszfaltburkolatú utak takarítását. A csapadék által a burkolatra került nagyobb mennyiségű hordalék eltakarítása is feladatot adott a társaságnak.

3.2.3.7 *Forgalomtechnikai és közlekedésbiztonsági eszközök üzemeltetése és fenntartása*

Az év folyamán elvégezték több tábla helyreállítását, pótlását. Az elmúlt időszakban is rendszeresek voltak a KRESZ táblák, forgalmi eszközök megrongálásai, kidöntései és eltávolításai. Elvégezték a megrongált táblák és oszlopok cseréjét.

Közútkezelői intézkedések alapján új táblák kerültek kihelyezésre többek között a Batthyány utcába, Ipolyság utcába, Zombor utcába, Turul utcába, Lovas utcába, Címer utcába. Új forgalmi rend lépett életbe a Gr. Teleki Pál téren, Faiskola téren, Tessedik S. u. – Repülőtéri út – Honvéd utca kereszteződésében és a Klapka Gy. úti buszfordulónál. A Gébics utca Tessedik utcai torkolata lezárásra került, Állomás utcában pollereket helyeztek ki a kerékpárosok védelme érdekében. A gyermekek védelme érdekében óvodák, iskolák közelében „VIGYÁZZ! GYERMEKEK” sárga háttérű figyelemfelkeltő táblák kihelyezése történt meg.

Elvégezték a gyalogosok védelmét szolgáló forgalomtechnikai eszközök, korlátok, parkolást gátló pollerek kihelyezését, javítását (Blaháné u., Fürdő u., Ady E. sétány, Táncsics M. utcával szemben Szabadság úton, Kossuth L. u., Szent István tér, Klapka Gy. u., Szilhat u.). Városi Könyvtár Dózsa Gy. úti bejárata elé a gyermekek védelme érdekében korlátot helyeztek ki.

Burkolati jelek felújító festése, valamint a Tessedik S. u. – Repülőtéri út – Honvéd utca kereszteződésében az új forgalmi rendnek megfelelő felfestés is elkészült.

A Hunyadi út – Mátyás király utca csomópontjában kiépített jelzőlámpa üzemeltetését, évi kétszeri karbantartását, valamint a felmerült hiba javítását elvégeztették.

3.2.4 Egyéb munkálatok a városi környezet érdekében

A társaság elvégezte az ünnepek és egyéb programok előkészületeihez, utómunkálataihoz kapcsolódó feladatokat, valamint a szükséges segítséget biztosította az alábbi események kapcsán:

- Főtéri karácsonyfa bontása
- március 15. nemzeti ünnep
- április 7-i lovas felvonulás
- majális
- gyermeknap
- Trianoni megemlékezés

- Nagyboldogasszony Búcsú
- Államalapítás ünnepe
- családi nap – Gébics utca játszótér
- tacskótalálkozó
- Kisboldogasszony búcsú
- Belvárosi napok
- családi nap – Kazinczy körút
- Szent Mihály napi ünnep
- V. városi egészség és szűrőnap
- kerékpáros felvonulás (Hungaroring)
- Nemzeti ünnep – október 23.
- fenyőfa állítás
- Mikulás futás
- Adventi napok

3.3 Kerékpárosbarát Város

A „Legyen Gödöllő Kerékpárosbarát Város” program keretében folyamatosak a fejlesztések. A Kerékpáros Hálózatfejlesztési Tervben lefektetett célkitűzések alapján évről évre újabb kerékpárosforgalmi létesítmények készülnek.

Bár már jó ideje használták a gödöllőiek, de végül április 15-én hivatalosan is átadták a város legújabb kerékpárútszakaszát, amely a Grassalkovich-kastély és a Gödöllői Üzleti Park között húzódik. A közel 2 km-es új, kerékpárút mentén töltőpontokat alakítottak ki az elektromos kerékpárok számára és több mint húsz új kerékpártámaszt helyeztek el.

Kerékpáros szemléletformáló kampány a VEKOP-5.3.2-15-2020-00062 számú projekt részeként a Magyar Kormány támogatásával valósult meg, melynek keretében rendszeresen jelentek meg ismeretterjesztő anyagok a „Gödöllői Szolgálat”-ban, néhány példa erre:

- KERÉKPÁROS KISOKOS – Városi bringás öltözködési tanácsok
- KERÉKPÁROS KISOKOS Tavaszi kerékpár -karbantartás
- KERÉKPÁROS KISOKOS – A kerékpáros közlekedés előnyei
- A KERÉKPÁROS INFRASTRUKTÚRA

3.4 Energiahatékonyság

Rendszeresen ülésezett az Energiagazdálkodási Munkacsoport, amelynek tagjai áttekintették az önkormányzati óvodák, bölcsődék, valamint a szociális intézmények energiagazdálkodását. A hóvégi ülésre meghívott intézményvezetők beszámoltak arról, milyen hatékonysággal működnek a bevezetett intézkedések és a végrehajtott beruházások. Mint elhangzott, a legutóbbi adatok alapján, a működő intézmények esetében átlagosan 30 százalék körüli volt a megtakarítás, köszönhetően a fejlesztéseknek és az előírások betartásának. Az intézmények hetente ellenőrzik a fogyasztásmérőket és szinte napi kapcsolatban vannak az önkormányzat szakembereivel. A megtakarítás azonban csak az energiára vonatkozik, a számlák a drasztikusan megemelt árak miatt jóval többet mutattak!

3.5 Rendezvények, civil szervezetek tevékenysége

Városunk rendezettségéért, a szép környezetért nemcsak a VÜSZI munkatársai tesznek meg mindent, hanem a város lakosai is.

Nagy sikerrel folytatódott a PEDIBUSZ program, ami nagy segítséget jelent a szülőknek abban, hogy a gyerekek nélkülük, mégis kísérettel jussanak el az iskolába. A gyerekek több időt töltenek levegőn és mozgással, ráadásul, az iskolába jutás nem növeli a város gépkocsi forgalmát. A szervezők ajándékkal ösztönzték a gyerekeket és a szülőket, hogy kapcsolódjanak be a programba. A PEDIBUSZ-utások az összegyűjtött matricákat a gyalogos iskolába járás során is praktikus ajándékkra válthatták be. Remsey Dávid és a Gödöllői Iparművészeti Műhely egyedi tervezésű, igényes kivitelű, tartós, és szupermenő vízálló tornaszakokat készített a gyerekeknek.

Nem csak itthon, már külföldön is felfigyeltek a gödöllői Pedibusz programra. A Városmarketing díjjal kitüntetett projektről a Deutsche Welle is beszámolt, hogy Gödöllőn a gyerekek reggelente gyalog járnak iskolába.

2023. május 17-én valósult meg a Lokálpatrióta Klub rendezésében a „Bringás reggeli”, melynek célja a mindennapi kerékpározás népszerűsítése volt.

A Gödöllői Ebrendészeti Telep, az Értékvédő Közhasznú Egyesület és a Lokálpatrióta Klub szervezésében 2023. október 27-én a temetőt és környékét tisztították ki, tették rendbe a lelkes önkéntesek.

4 Gödöllői Önkormányzat rendeletei, Klímavédelmi stratégiája

2019-ben elkészült Gödöllő Város Klímavédelmi Stratégiája, melynek elfogadott változata 2020-ban vált a lakosság körében ismertté. A dokumentáció alapján Gödöllőn a legtöbb üvegházhatású gáz kibocsátást az energiafogyasztás okozza, ezt követi a közlekedés és az ipar.

A KEHOP-1.2.1 – Helyi klímastratégiák kidolgozása, valamint a klímatudatosságot erősítő szemléletformálás - pályázati konstrukció által elnyert támogatás részeként valósult meg az Euro Ökoland Alapítvány klímavédelmi szakértője által készített Gödöllő Város Klímastratégiája, mely a 2019. decemberi képviselő testületi ülésen került elfogadásra és 2020-ban kezdődött el a stratégia megvalósítása, később pedig az erőforrások meglétéhez mérten folytatódott.

Helyi szintű klímavédelmi stratégiával már több hazai nagyobb város és település is rendelkezik. Magyarország globális és európai léptékben is különösen sérülékeny területnek számít az éghajlatváltozás várható hatásait tekintve, ugyanakkor a klímaváltozás hatásaival szembeni sérülékenység jellege viszonylag nagy területi különbségeket mutat az országon belül. Hazánkban tíz kiemelt problémakörben találkozunk a klímaváltozás hatásaival, ezek a következők: árvíz általi veszélyeztetettség, belvíz általi veszélyeztetettség, villámárvizek (hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék), aszály, ivóvízbázisok veszélyeztetettsége, természeti értékek veszélyeztetettsége, erdőtüzek, turizmus veszélyeztetettsége, hőhullámok, építmények viharkitettsége. Ezen problémakörök érintettsége, illetve jellegzetességei kerültek kifejtésre a városi klímatanulmányban. Sokaknak a klímaváltozás leginkább nyáron jut eszébe, az akkor tapasztalt rendkívüli hőséget túlzónak és egyre erősebbnek évről évre. A nyaranta érkező hőhullámok kimutathatóan megemelik a többethalálozás arányát – elsősorban az idősek és keringési betegséggel rendelkezők, valamint a kisgyermekek számára kockázatos ez az időszak. Addig, amíg jelenlegi éves szinten 18-20 hőségnap várható a nyári időszakban, addig ez az előrejelzések szerint 2023-2050 között 48 hőségnapra fog emelkedni ez a szám. Önmagában ez az adat is aggodalomra ad okot.

Ma már tudományos egyetértés van abban a tekintetben, hogy a klímaváltozás elsődleges oka az emberi tevékenységből származó üvegházgáz kibocsátás megnövekedett mennyisége. Az

éghajlatváltozás várható negatív hatásainak csökkentésére kétféle válasz együttes alkalmazását igényli: az üvegházhatású kibocsátások csökkentését, és az elkerülhetetlen éghajlatváltozáshoz történő alkalmazkodást. Míg a klímaváltozás mérséklése globális összefogással érhető el, addig a kedvezőtlen hatásokra való felkészülés – a hatások jellegének és mértékének nagymértékű területi differenciáltsága miatt – területi szinten valósítható meg a leghatékonyabban.

Az elkészült klímastratégia legfontosabb megállapításai:

A Gödöllő-dombság természeti és táji értékekben gazdag terület, ugyanakkor a fővárosi agglomerációnak köszönhetően egyre intenzívebb terhelés alatt áll. Amire nagyon oda kell figyelni a jövőben, az a sérülékeny vízbázis. A felszint borító talajok rossz vízháztartása miatt a vízbázisok érzékenyek a lehulló csapadékok mennyiségére a térségben. A város helyzetéből adódóan (dombvidéki terület, vízvásztó környezete, koncentrált beépítettség) vízkár-elhárítási szempontból a szélsőséges időjárási eseményeknek (rendkívül intenzív csapadékoknak) van fokozott jelentősége.

Az előrejelzések szerint a gödöllői kistérséget a Nemzeti Alkalmazkodási és Térinformatikai Rendszer (NATÉR – klímamodelleken alapuló térinformatikai hazai rendszer) szerint elsősorban a hőhullámok, villámárvizek, csapadékeloszlás kiszámíthatatlansága, invazív fajok megjelenése fogja leginkább érinteni. A modell a hőhullámok témakörében kistérségi szintre vonatkozóan tartalmaz adatokat, így a sérülékenységi vizsgálat esetében is ezekre kapható információ. A rendszer vizsgálja a várható többlethalálozást hőhullámos időszakok alatt, a 2023-2050 közötti időszakra a Gödöllői-kistérségre 154%-os többlethalálozás növekedést jelez. Az előrejelzések egyrészt aggasztóak, másrészt elgondolkodtatók, de az mindenképpen kijelenthető, hogy hatékony és előremutató települési szintű összefogást igényel a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodás.

A város helyzetéből adódóan (dombvidéki terület, vízvásztó környezete, koncentrált beépítettség) vízkár-elhárítási szempontból a szélsőséges időjárási eseményeknek (rendkívül intenzív csapadékoknak) van fokozott jelentősége. A földrajzi és domborzati adottságokból adódóan Gödöllőn a villámárvizek kártétele ellen kell felkészülni. Rendkívüli időjárási körülmények között a patak vízhozama meghaladhatja a kiépítési vízhozamot, ekkor a patak kilépve medréből előntheti az alacsonyabban fekvő területeket. A legmélyebben fekvő területek az egyszerre lezúduló hatalmas mennyiségű esővizet nehezen tudják felszívni, itt a talajvíz is jelentős mértékben megemelkedhet. Az utóbbi évtizedek során a díszburkolatok és szilárd felületek aránya megnőtt a városban – magántulajdonú területeken a felület növekedését nem követte az ingatlanon belüli csapadékvíz elhelyezés megoldása, ezért a csapadékvíz több esetben is a közterületi rendszert terheli. Hatékonyabb szabályozással ezt ellensúlyozni lehet.

A város területére úgynevezett üvegházgáz leltár is készült -, kiszámításra került a kibocsátott üvegházhatású gázok mennyisége is. A város teljes üvegházgáz kibocsátása évente 167 139,39 ezer tonna, amely Magyarország összes kibocsátásának 0,35%-a. A város mérete szempontjából ez átlagos kibocsátásnak felel meg. Gödöllőn a legtöbb üvegházhatású gáz kibocsátást az energiafogyasztás okozza, ezt követi a közlekedés és az ipar.

A tanulmány nevesít közép- és hosszú-távú célokat a kibocsátott üvegházhatású gázok csökkentésére, ennek elérése pedig intézkedéseket jelöl meg települési szinten. Egy település gazdaságának szerkezete, továbbá a lakosság társadalmi-gazdasági helyzete jelentősen befolyásolja mind az üvegházhatású gázok kibocsátásának mértékét, mint pedig az alkalmazkodási lehetőségeket a klímaváltozás jelenlegi és várható hatásaihoz. Pozitív, hogy Gödöllő városa az országos átlagnál kedvezőbb gazdasági mutatókkal rendelkezik. A jobb gazdasági jellemzők átlagon felüli alkalmazkodási képzet vetítenek előre a klímaváltozáshoz. Szintén pozitív jellemző, hogy Gödöllő kivételes adottságainak köszönhetően közigazgatási területének közel fele erdőterület. Már több olyan beruházás is történt a városban, melyek közvetve a kibocsátott üvegházhatású gázok csökkentését fogják eredményezni,

ide sorolandók az energiahatékonysági (fűtési korszerűsítések, napelem, napkollektor), illetve a kéreklpárút fejlesztések is, közösségi közlekedéshez kapcsolódó beruházások. A város honlapján elérhető volt egy klímaváltozással kapcsolatos kérdőív, melyben az itt élők fejthették ki véleményüket/észrevételeiket a témában. A beérkezett válaszadók több mint 90%-a hallott már a klímaváltozásról, és elismerik, hogy már jelenleg is hatással van az életükre. 97%-uk szerint szükséges az önkormányzatnak helyi szinten is lépéseket tennie a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodáshoz. Erre jó kiinduló alap az elkészült klímastratégia, mely a város honlapjáról letölthető (http://www.godollo.hu/wp-content/uploads/2020/06/Godollo_klimastrategia_javitott.pdf).

5 Havária-események

Környezeti havária eseményről nincs tudomásunk 2023-ban.

6 Gödöllő Város környezetvédelmi programja és környezeti politikája

Gödöllő Város első környezetvédelmi programját, mely 2015-2020 között volt érvényes, a képviselőtestület a 2015. október 15.-i ülésén a 194/2015. (X.15.) sz. önkormányzati határozatával elfogadta, és a program alapján az alábbi általános célkitűzéseket támogatta:

- Az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása, folyamatos fejlesztése.
- A természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata.
- Takarékosság az erőforrásokkal, a megújuló energiaforrások felhasználásának növelése.

A fenti célkitűzések elérése érdekében történtek az előző fejezetekben ismertetett, a város környezeti állapotát javító tevékenységek, az önkormányzat, a VÜSZI Nonprofit Kft., a közszolgáltatók, a civil szervezetek és a lakosság által.

A város környezetvédelmi programja a 2015-2020 közötti időszakra volt érvényes, ezért a 2020-as évben új környezetvédelmi programot kellett kidolgozni, melynek kidolgozását szintén a WENFIS Mérnök Iroda Kft. végezte el.

A Program 2021-2026 közötti időszakban meghatározott környezetvédelmi szempontú stratégia céljai, beavatkozási területei a felmért környezeti problémák és értékek ismeretében kerültek meghatározásra.

Az akcióprogramok elsődleges célja az, hogy az önkormányzat környezetpolitikájával segítse elő a környezettudatos fejlődést, lépjen fel a társadalmi és környezeti értékek rombolása ellen és hatékonyan közreműködjön a környezeti szemléletformálásban rövid és hosszútávon egyaránt.

A programpontok kidolgozásakor arra törekedtünk, hogy a környezetvédelemmel kapcsolatos teljes tématerületet lefedve fogalmazzunk meg ajánlásokat, stratégiai célokat, melyek az alábbi szakterületeket foglalja magában:

- levegőtisztaság-védelem
- zaj-és rezgésvédelem
- vízvédelem
- ivó- szenny- és csapadékvíz gazdálkodás
- természet-és tájvédelem
- épített környezet védelme

- zöldterület-gazdálkodás
- hulladékgazdálkodás
- energiagazdálkodás
- környezetbiztonság
- környezeti nevelés

A fenti célkitűzések megvalósítása szakaszosan és folyamatosan történik a rendelkezésre álló humán és finansziális erőforrások függvényében.

Ennek egyik példája az volt, hogy ingyenes LED fényforrásokhoz juthatott a lakosság egy 2023 februárjában induló pályázat eredményeként. A Gödöllő Város Önkormányzata és a CYEB Energiamegoldások Kft. által indított program biztosította a hagyományos izzók cseréjét. A LED fényforrások használata jelentősen csökkenti a villanyszámlát és kevésbé terheli a környezetet. A LED fényforrásoknál – akár 10 éves élettartamának köszönhetően – a használója sokkal kevesebb hulladékot termel, mint az, aki hagyományos izzóval világít.

Másik kapcsolódó kezdeményezés a márciusban bevezetett e-roller bérleti lehetőség, mely illeszkedik a kerékpáros fejlesztésekhez, és a pedibuszhoz hasonlóan további, alternatívát kínál a gépkocsival történő közlekedés helyett mind az itt élők, mind a turisták számára. 2023-ban 300 roller állt forgalomba március 1-jétől. Ötven mikromobilitási pontot jelöltek ki, ahol a szolgáltatást igénybe vevők a használatot követően letehették a járműveket.

A Gödöllői Városi Piac felújításával, a Művészetek Háza napelemmel történő ellátásával és az új bölcsőbe építésével folytatódott a tavalyi fejlesztések sora. Valamennyi beruházás esetében nagy hangsúlyt kapott a rezsi költségek csökkentése és a környezettudatosság. Ez utóbbi az infrastruktúra fejlesztésénél is kiemelt szempont volt.

Művészetek Háza Gödöllő (MUZA)

- napelemek területe: 268 m²
- beruházási költség (bruttó): 18.539.600 Ft
- finanszírozás: 100% pályázati
- megtérülés ideje: 6,16 év

Gödöllői Óvoda Palotakert Tagóvodája:

- napelemek területe: 108 m²
- beruházási költség: 11.149.330 Ft
- finanszírozás: 100% pályázati
- megtérülés ideje: 6,27 év

A fenti adatokból látható, hogy a napelemmel történő energetikai fejlesztések nemcsak a fenntarthatóságot erősítik, hanem belátható időn belül gazdaságilag is megtérülnek.

7 Összefoglalás

A Gödöllő illetékességi területét érintő, 2023. évi környezetvédelmi vonatkozású eseményeket, adatokat az alábbiakban foglaljuk össze:

- A vízbázishoz tartozó termelő- és figyelőkutak mintavétele a tavalyi évben is a vízjogi engedélyekben foglaltak szerint megtörtént. A vizsgálati eredmények azt mutatják, hogy a fogyasztók felé szolgáltatott ivóvíz minősége megfelel az 5/2023. (I. 12.) az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről Korm. rendeletben meghatározott előírásoknak, határértékeknek.
- 2023-ban több városi ivóvízhálózati fejlesztést érintő vízjogi létesítési engedély került kiadásra a DMRV Zrt. koordinációjában, ezek a város területét és a közműves vízellátást érintik, de nem a város által finanszírozott beruházások. Ezek a fejlesztések az alábbiak voltak:
 - Gödöllő, Mátyás király – Szőlő – Bethlen Gábor utca ivóvízvezeték rekonstrukció
 - Gödöllő, Bajcsy – Szőlő utca ivóvízvezeték kiváltása
- Az Úrréti-tó vízminőségét három alkalommal vizsgálták a 2023. évben. Mivel állandó felszíni vízfolyás nem táplálja a tavat, így a tó vizének minősége jelentős mértékben függ a csapadék mennyiségétől és eloszlásától, aszályos időszakban kedvezőtlenebb a víz minősége, a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. Összességében elmondható, hogy a tó kitettsége magas a környezeti változásokra. A 2023-es évben a tó állapota a nyári időszakban javult, mert a nyár nem volt olyan száraz, mint előző évben és ezért egyik területe sem száradt ki. Ősszel azonban az előző évhez képest magas a-klorofil tartalom miatt, romlott az állapota és annak érdekében, hogy az eutrofizációja megálljon, további és rendszeres intézkedésekre van szükség, melyek meghatározásához hidrológus/limnológus szakértő véleményét javasolt kikérni.
- Elkészült a Bajcsy körforgalom (csapadékvíz elvezető rendszerrel együtt) és az ÉKM beruházásában az M31-es autópálya új vízlevezető medre a Rákos-patak mellékágának rendezésével, mely jelentős felszíni vizeket érintő beruházás volt.
- Az illegálisan lerakott hulladék elleni védekezés folyamatosan zajlott, amellet, hogy 2023-ban a VÜSZI részéről 300 m³ illegálisan lerakott hulladék elszállítása történt. A tapasztalat azt mutatta, hogy gyakran ugyanarról a helyről többször is el kellett szállítani az illegálisan lerakott hulladékot, mivel hónapról hónapra, évről évre újra felhalmozódott.
- A 2023-as évben Gödöllőn jelentős változások történtek a hulladékgazdálkodás terén, ugyanis, míg az év első felében a DTKH volt a közszolgáltató, a II. félévben az országos változások hatására már a VERTIKÁL Group Nyrt. alvállalkozójaként, a Váci Hulladékgazdálkodási NKft. látta el az ezirányú közfeladatokat. Az ingatlanhasználókat érintő hulladékkezelési és begyűjtési folyamatok az addig megszokott formában működtek tovább az új rendszer életbe lépése után is.
- Képviselő-testület Hulladékgazdálkodási Munkacsoportot hozott létre a hulladékgyűjtési és szállítási, valamint az illegális hulladéklerakás problémáinak megoldására. A munkacsoport elindította azt a mintaprojektet, aminek célja, hogy a lakótelepeken lévő hulladékgyűjtő edényeket csak az ott lakók tudják használni, megszűnjön a kukázás és rendezettebb legyen az edények környezete. A Szőlő utcában bevezetett zárható hulladékgyűjtő edények tesztelése egyes eredményekkel zárult. A zárható kukák célja az illegális hulladéklerakás visszaszorítása volt, mivel az ottani közterületeken gyakran jelent meg hulladék a gyűjtőedények körül. Az intézkedés azonban csak részben vált be, mivel a lezárt kukák környezetében

továbbra is előfordult, hogy a lakók közterületre helyezték ki a szemetet, különösen ott, ahol a konténerek mellett nincs megfelelő felügyelet vagy kamerás megfigyelés.

- A VÜSZI Nonprofit Kft. 2023-ban is szerződés szerint végezte a városban a zöldterületek, illetve közterületek fenntartását, üzemeltetését, a temető fenntartását.
- Április 15-én hivatalosan is átadták a város új kerékpárútszakaszát, amely a Grassalkovich-kastély és a Gödöllői Üzleti Park között húzódik. A közel 2 km-es új, kerékpárút mentén töltőpontokat alakítottak ki az elektromos kerékpárok számára és több mint húsz új kerékpártámaszt helyeztek el.
- Ingyenes LED fényforrásokhoz juthatott a lakosság egy 2023 februárjában induló pályázat eredményeként. A Gödöllő Város Önkormányzata és a CYEB Energiamegoldások Kft. által indított program biztosította a hagyományos izzók cseréjét. A LED fényforrások használata jelentősen csökkenti a villanyszámlát és kevésbé terheli a környezetet. A LED fényforrásoknál – akár 10 éves élettartamának köszönhetően – a használója sokkal kevesebb hulladékot termel, mint az, aki hagyományos izzóval világít.
- Környezettudatosságot növelő kezdeményezés volt a márciusban bevezetett e-roller bérleti lehetőség, mely illeszkedett a kerékpáros fejlesztésekhez, és a pedibuszhoz hasonlóan további, alternatívát kínál a gépkocsival történő közlekedés helyett mind az itt élők, mind a turisták számára. 2023-ban 300 roller állt forgalomba március 1-jétől. Ötven mikromobilitási pontot jelöltek ki, ahol a szolgáltatást igénybe vevők a használatot követően letehetik a járműveket.
- A Gödöllői Városi Piac felújításával, a Művészetek Háza napelemmel történő ellátásával és az új bölcsőbe építésével valósult meg a tavalyi energetikai fejlesztések sora. Valamennyi beruházás esetében nagy hangsúlyt kapott a rezsi költségek csökkentése és a környezettudatosság. Ez utóbbi az infrastruktúra fejlesztésénél is kiemelt szempont volt.
- Nem csak itthon, már külföldön is felfigyeltek a gödöllői Pedibusz programra. A Város-marketing díjjal kitüntetett projektről a Deutsche Welle is beszámolt, hogy Gödöllőn a gyerekek reggelente gyalog járnak iskolába.

A 2023. évben történt intézkedések, változások Gödöllő fenntarthatóbbá tételéhez járultak hozzá, melyek jótékony hatását hosszú távon a város minden lakosa megérezheti. Az elért eredmények az Önkormányzat, a VÜSZI Nonprofit Kft. és a városban tevékenykedő civil szervezetek, valamint a lakók közös érdemének tekinthetők.

Gödöllő, 2024. október 31.

Készítette:

WENFIS Mérnök Iroda Kft.

Székhely: 2100 Gödöllő, Antalhegyi út 55.

Iroda: 2100 Gödöllő, Méhész köz 5.

Tel: 06 20/669-0090, 06 20/669-0090

Tel/Fax: 06 28/415-078

E-mail: info@wenfis.hu

